

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Mehriban

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 246 (5718) 27 dekabr 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin Yasamal yaşayış kompleksinin açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Yeni park və xiyabanların
salınması ölkəmizdə aparılan
geniş abadlıq-quruculuq
işlərinin daha bir nümunəsidir

3

Fərdi jurnalist yazıları
müsabiqəsinin qalibləri
mükafatlandırılıb

4

Əli Əhmədov: "Dövlət
sosial sferaya böyük
əhəmiyyət verir"

4

Müstəqil Azərbaycanın
inkisaf yolundan bəhs
edən kitab - "Sabitlik
və rifah
namına
siyaset"

6

Cari ildə Azərbaycana
səyahət edən əcnəbi
vətəndaşların sayı
2,5 milyona çatıb

10

Dövlət Təhlükəsizliyi
Xidməti Azərbaycana qarşı
dərin kəşfiyyat-casusluq
işini ifşa edib

7

4

Türkiyə Prezidentinin
köməkçisi: Ermənistən
həyət şəkildə beynəl-
xalq hüquq pozur

13

Vardan Bostanyan:
"Paşinyanın düşünül-
məmiş yanaşmalarının
ağır nəticələri olacaq"

16

"Everton" Cenk
Tosunla bağlı hansı
qərarı verib?

27 dekabr 2018-ci il

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin Yasamal yaşayış kompleksinin açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Dekabrin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakı şəhəri Dairəvi avtomobil yolunu Şərifzadə küçəsi ilə birləşdirən yeni yolun, həmçinin Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin Yasamal yaşayış kompleksinin açılışında iştirak edib, Agentliyin yeni yaşayış kompleksinin təməlini qoyublar.

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyetinin sədri Saleh Məmmədov yeni yolda görülen işlər barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi. Daha sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin Yasamal yaşayış kompleksinin açılışında iştirak etdilər.

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin İdarə Heyetinin sədri Sadiq

Sadiqov görülen işlər barədə məlumat verdi. Açılışı olan Yasamal yaşayış kompleksinin ümumi sahəsi 11,6 hektardır. 2016-ci ilin dekabrında kompleksin ilk doqquzmərtəbeli yaşayış binasının və ərazidə yerləşen ümumtehsil məktəbinin binasının təmeli qoyulub. Ərazidə planlaşdırma sənədi üzrə 29 yaşayış binası inşa olunub. Bu binalardan 12-si 12 mərtəbəli, 17-si 9 mərtəbəlidir. Kompleksdə mənzillərin ümumi sayı 1843 ədəddir. Burada 324 birotaqlı, 1052 ikiotaqlı, 467 üçotaqlı mənzil var. Birotaqlı mənzillərin sahəsi 34, ikiotaqlı mənzillərin sahəsi 58, üçotaqlı mənzillərin sahəsi isə 71 kvadratmetrə yaxındır. Mənzillər tam təmirli, mətbəx mebeli və qaz plitesi, fərdi kombi sistemi və təchiz olunmuş vəziyyətdə vətəndaşlara təklif edilir. Kompleksin baş planı üzrə 5 binada bu ilin sentyabrında "Elektron hökumət" portali üzərində "Güzəştli mənzil"

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Tovuz rayonunda "ASAN xidmət" mərkəzinin layihələndirilməsi və tikintisi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Bakı Ağ şəhər" layihəsinin həyata keçirilməsində fərqlənən bir qrup şəxsin təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında turizmin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 27 dekabr tarixli 1179 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə fərman imzalayıb.

sistemi vasitəsilə 324 mənzil satısha çıxarılıb. Bu mənzillərdən 278-nin alqı-satqısı artıq başa çatıb.

Kompleksin ərazisində 161 sayılı tam orta məktəbin binası da inşa edilib. Dövlətimizin başçısı və birinci xanım burada yaradılan şəraitlə tanış oldular.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov məlumat verdi ki, 960 şagird yerlik tam orta məktəbdə 36 sinif otağı var. Onlardan 15-i ibtidai, 21-i isə yuxarı sinif şagirdləri üçündür. Siniflərin hamısı zəruri tədris avadanlığı ilə təchiz olunub. Burada, həmçinin 6 tədris labora-

toriyası şagirdlərin istifadəsinə verilecek.

Sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva kompleksin ərazisində inşa edilən 240 yerlik uşaq bağçasında yaradılan şəraitle tanış oldular. Daha sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva yeni yaşayış kompleksinin ümumi sahəsi 15,4 hektar olacaq növbəti mərhələsinin təməlqöymə mərasimində iştirak etdilər.

Bildirildi ki, kompleksdə 40 yaşayış binasının inşası nəzərdə tutulub. Onlardan 22-si 9 mərtəbəli, 18-i 12 mərtəbəli olacaq. Bu kompleksdə 160 birotaqlı, 114 studio tipli, 674 ikiotaqlı, 1128 üçotaqlı, 126 dördotaqlı mənzil tikiləcək. Binalar üzrə mənzillərin ümumi sayı 2200-dən çoxdur. Bu mənzillər də tam təmirli, mətbəx mebeli ilə təchiz olunmuş vəziyyətdə vətəndaşlara təklif ediləcək. Prezident İlham Əliyev yeni yaşayış kompleksinin təməlini qoysdu. Yaşayış binaları ilə yanaşı, ərazidə sosial-məişət obyektləri, uşaq oyun meydançaları, 3 uşaq bağçası, 1200 şagird yerlik tam orta məktəb binasının inşası da nəzərdə tutulur. Yaşayış kompleksi üzrə bütün lazımi infrastruktur yaradılacaq.

Yeni park və xiyabanların salınması ölkəmizdə aparılan geniş abadlıq-quruculuq işlərinin daha bir nümunəsidir

Dekabrin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Yasamal rayonunun Yeni Yasamal yaşayış massivi, Məhəmməd Xiyabani küçəsində yerləşən istirahət parkında yenidənqurmadan sonra yaradılan şəraitə tanış olublar.

AZERTAC xəber verir ki, Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizov parkda aparılan yenidenqurma və abadlıq işləri barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, bu istirahət parkı müasir səviyyədə yenidən qurulub. Ümumilikdə, 1,7 hektar ərazidə abadlıq işləri aparılıb, 9 min kvadratmetr sahədə yaşlılıq salınıb. Parkda suvarma və işıqlandırma sistemləri quraşdırılıb, gəzinti meydançaları salınıb, oturacaqlar qoyulub, dekorativ hasar çəkilib. Bu istirahət məkanında çay evi, kafe, gənclər evi, internet klub, qoçalar evi inşa olunub. Burada, həmçinin idman və uşaq əyləncə qurğuları və fəvvərə də quraşdırılıb.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə son dövrlərdə Bakı şəhərində parklar və xiyabanlar əsaslı şəkildə yenidən qurulur, yeni park, xiyaban və istirahət guşələri yaradılır. Bütün bunlar sakinlərin və şəhərimizə gələn qonaqların rahatlığı üçün müasir istirahət guşələrinin yaradılması istiqamətində reallaşdırılan layihələrin davamıdır. Yeni park, istirahət məkanı və gu-

Şələrinin yaradılması, əhaliyə xidmət göstərən müasir infrastruktur-

run qurulması paytaxtimizi dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə

çevirmək üçün görülən məqsəd-yönlü işlərdəndir. Yenidən qurulan bu park da Bakı şəhərinin simasıının daha da gözəlləşməsi baxımdan olduqca əhəmiyyətlidir.

İraq-quruculuq işlərinin daha bir nümunəsidir. Bu cür layihələrin icrası bir daha sübut edir ki, paytaxtımızın abadlaşdırılması istiqamətində görülen işlər ardıcıl şəkildə

Yeni park və xiyabanların salınma-

və yüksək keyfiyyətlə davam etdirilir.

Milli Məclisin nümayəndə heyəti İranın Qərbi Azərbaycan vilayətinə səfər edib

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədovun rəhbərliyi ilə İranda səfəerde olan parlament nümayəndə heyəti dekabrin 26-də bu ölenin Qərbi Azərbaycan vilayətinin inzibati mərkəzi - Urmiya şəhərine səfər edib.

AZERTAC xəber verir ki, Milli Məclisin sədri İranın Qərbi Azərbaycan vilayətinin valisi Mehəmməd Mehdi Şəhriyari ilə görüşüb. Görüşdə qarşılıqlı əlaqələrin inkişafı, Azərbaycanın İran ile sərhədyanı rayonları arasında ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib.

Oqtay Əsədov diqqətə çatdırıb ki, bu gün Azərbaycan ilə İran arasındaki münasibətlər özünün inkişaf mərhələsini yaşamaqdadır. Dövlət başçılarının siyasi iradəsi nəticəsində bütün sahələr üzrə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələri qurulub. Bu əlaqələrin intensiv inkişafı hər iki ölkənin sərhədyanı regionlarını da əhatə etməlidir. Azərbaycan İranın Qərbi Azərbaycan vilayəti ilə iqtisadi münasibətlərinin inkişafında maraqlıdır və bu münasibətləri daha yüksək səviyyəyə çatdırmaq istiqamətində addimlara atımaq hazırlıdır.

Milli Məclisin sədri bildirib ki, sərhədyanı rayonların sənaye və ticarət sahələrində əməkdaşlıq etmələri iki ölkənin qarşılıqlı əlaqələrinin inkişafına

böyük təkan vermiş olar.

İranın Qərbi Azərbaycan vilayətinin valisi Mehəmməd Mehdi Şəhriyari bildirib ki, rəhbərlik etdiyi region Azərbaycanın sərhədyanı rayonları ilə ticarət əlaqələrinə malikdir. Lakin hər iki ölkənin iqtisadi potensialı bu əlaqələrin daha da intensiv olmasına imkan yaradır. Rəhbərlik etdiyi regionun İranın iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş vilayəti olduğunu qeyd edən vali, kənd təsərrüfatı, eczacılıq, maşınçayırma və sənayenin digər sahələri üzrə Azərbaycan Respublikası ilə əməkdaşlıq etməyə hazır olduğunu bildirib.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraqları doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Milli Məclisin deputatları İsa Həbibbəyli, Hadi Rəcəbli, Şəmsəddin Hacıyev, Hüseynbala Mirləmov, Eldar İbrahimov, Milli Məclis aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev, Azərbaycanın İrandakı səfiri Bünyad Hüseynov və İranın Azərbaycandakı səfiri Cavad Cahangirzadə görüşdə iştirak ediblər.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyətimiz İranın Qərbi Azərbaycan vilayətinin istehsal və sənaye müəssisələri ilə də tanış olublar.

ABŞ və Ukrayna vətəndaşının adı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin arzuolunmaz şəxslər siyahısından çıxarıllib

Amerika Birləşmiş Ştatları və Ukrayna vətəndaşı, Harvard Universitetinin Kennedy məktəbinin Avrasiya Təhlükəsizliyi Programının direktoru Sergey Konoplyov Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinə məktubla müraciət edərək adının "Azərbaycan Respublikasının işgal edilmiş ərazilərinə qanunsuz səfər etmiş əcnəbilərin siyahısından" çıxarılmasını xahiş edib.

Xarici İşlər Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, Sergey Konoplyov məktubunda işgal edilmiş Azərbaycan ərazilərinə Azərbaycanın razılığı olmadan 2012-ci ildə səfərinin doğuracağı nəticələr barədə məlumatlı olmadığını yazır. O, Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanılmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyü, suverenliyi və qanunlarına hörmət etdiyini və bu səfərin Azərbaycan Respublikasına və xalqına qarşı hörmətsizlik anlamı daşımadığını vurğulayır.

Səfərlə əlaqədar təessüfunu ifadə edərək, Sergey Konoplyov Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işgal olunmuş ərazilərinə səfərinin heç bir halda Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində yaradılmış qondarma rejiminin təşviqinə xidmet etmədiyini bildirir. O, işgal olmuş ərazilərə qanunsuz səfəri ilə əlaqədar Azərbaycan hökuməti və xalqından üzr istədiyini, gələcəkdə Azərbaycanın işgal altındakı ərazilərinə səfər etməyəcəyini vurğulayır. Həmçinin Sergey Konoplyov gələcəkdə ölkəmizə səfər etməsi üçün icazə verilməsini xahiş edir. Onun müraciəti müvafiq qaydada nəzərdən keçirilib və adının arzuolunmaz şəxslər siyahısından çıxarılmasına dair qərar qəbul edilib.

27 dekabr 2018-ci il

2018-ci il Azərbaycan üçün uğurlu və yadda qalan oldu

İlham Əliyev: "Biz həmişə qeyri-neft iqtisadiyyatına və qeyri-neft sənayesinə daha çox diqqət yetiririk"

Ölkəmizin davamlı inkişafının təmin olunmasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin böyük uzaqqorunliklə həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi siyaset, o cümlədən, bu siyasetin prioritet istiqamətlərindən olan iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi həllədici rol oynayır. Dövlət başçısı tərəfindən imzalanan dövlət programlarının və sərəncamların uğurla icrası Azərbaycanın böyük nailiyyətlər əldə etməsinə səbəb olub. Bu gün Azərbaycan dünyanın ən müasir və inkişaf etmiş ölkələri sırasındadır.

Hətta Azərbaycan siyasi və iqtisadi çekisine görə dünyadan en nəhəng ölkələri ilə müqayise olunacaq dərəcədə işlər görüb. Hər sahəde qazandığımız uğurların təməlində Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, əzmkarlılığı və Ulu Öndərin irlisinin layiqince yaşadılması dayanır. Müasir və modern dövlət olaraq tanınan ölkəmiz, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyaset nəticəsində, getdikcə daha da yeniləşir, iqtisadi isləhatları reallaşdırın və innovativ inkişafa yol açan dövlətə çevrilir.

Yola salacağımız 2018-ci il de Azərbaycan üçün uğurlu və yadda qalan oldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Rossiya-24" telekanalına verdiyi müsahibəsində qeyd etdiyi kimi, 2018-ci il Azərbaycan üçün, bütövlükə, uğurlu olub: "Azərbaycan uğurla inkişaf edib. Biz beynəlxalq məqyasda əsas tərəfdəşlərimizla, ilk növbədə, qonşu ölkələrlə ənənəvi münasibətimizi möhkəmləndirmişik. Xəzər dənizinin hüquqi statusunun nizamlanması haqqında Konvensiya imzalanıb. Hesab edirəm ki, bu, Xəzəryani ölkələri bir-birinə daha da yaxınlaşdırın tarixi sənəddir. İl bizim üçün ikiteşfli formatda fəal keçdi. Biz xeyli ikiteşfli görüşlər keçirmişik və beynəlxalq təşkilatlar daxilində fə-

al iştirak etmişik. Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirləri seviyyəsində Bakıda beynəlxalq forum keçirilib. Gələn il sammit keçiriləcək və Azərbaycan gələn il bu iki beynəlxalq təşkilata rəhbərlik edəcək".

"...BİZNESİN ASANLAŞDIRILMASI, ŞƏFFAFLIQ, SAHİBKARLIĞA DƏSTƏK İSTİQAMƏTİNDƏ APARILAN İSLƏHATLAR YAXŞI NƏTİCƏLƏR VERİR"

Şübhəsiz ki, Azərbaycanın uğurları dünyanın bir sıra nüfuzlu iqtisadi mərkəzləri tərəfindən də rəğbətlə qarşılanır və Azərbaycanın iqtisadi inkişafi yüksək qiymətləndirilir. Bu il ələ Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycanın dünyanın ən çox isləhat aparan ölkəsi elan olunması da uğurlarımızın göstəricisidir. "Doing Business 2019" hesabatında deyildi: "Avropa və Mərkəzi Asiya bölgəsinə daxil olan Azərbaycan ən yaxşı tekmilləşdirmə göstəricilərinə malik 10 ölkə arasında və qlobal seviyyədə rekordə nail olaraq, səkkiz sahə üzrə isləhatlar aparmaqla, 2017-2018-ci illərdə biznes fəaliyyətinin daha da asanlaşdırılmasını təmin etmişdir".

Qətiyyətlə deye bilərik ki, iqtisadiyyatın düzgün əsaslar üzərin-

da qurulması Azərbaycanın dünyanı bürüyen iqtisadi və maliyyə böhranından uzaq olmasına zəmin yaratdı. Ümumdünya iqtisadi böhranının başlandığı 2008-ci ildən Azərbaycan hökuməti zəruri vəsaitlərden və təsir mexanizmlərindən istifadə edərək, düşünlülmüş siyaset həyata keçirdi. 2015-ci ildən etibarən dünyada neft qiymətlərinin aşağı düşməsi və dəyişən makroiqtisadi amillər iqtisadi isləhatların keyfiyyətce yeni mərhələyə yüksəlməsini vacib edib. Aparılan iqtisadi isləhatlar nəticəsində, ölkədə maliyyə sabitliyi və iqtisadi artım bərpa olunub, bir çox sahələrdə, qeyri-neft sənayesi və digər sektorlarda əhəmiyyətli irəliləyiş əldə edilib.

Azərbaycan Prezidentinin bildirdiyi kimi, Dünya Bankının "Doing Business" hesablamalarına görə, bu il ərzində, Azərbaycan 32 pillə irəliləyərək, dünyada 25-ci yeri tutub: "Yəni bu, o deməkdir ki, biznesin asanlaşdırılması, şəffaflıq və sahibkarlığa dəstək istiqamətində aparılan isləhatlar yaxşı nəticələr verir. Bu, əlbette ki, investisiya reytingimizi yüksəldir. Bu il biz 10 milyard dollar investisiya cəlb etmişik. Bu, sərmayədarlardada əminlik yaradır, bizim isləhatlar siyasetini davam etdirməkdə qətiyyətimizi də nümayiş etdirir. İnflyasiya 2 faizdən bir qədər çox olub.

Əhalinin gəlirləri 9 faizdən çox artıb. Biz valyuta ehtiyatlarını artırıb, ümumi daxili məhsulun 20 faizi qədər olan xarici borcu məqbul seviyyədə saxlamışq. Yaxın illər üçün xarici borcun ümumi daxili məhsulun 10 faizə qədəri seviyəsində saxlanması üçün strateji hazırlanıb".

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin güclü siyasi iradəsi və davamlı dəstəyi sayəsində aparılan kompleks iqtisadi isləhatlar "Doing Business 2019" hesabatının da bütün indikatorlarını əhatə etmiş oldu. Nəticədə, 2017-ci il və 2018-ci ilin ilk 4 ayında, tekçə bu hesabat üzrə 30-a yaxın normativ-hüquqi akt qüvvəyə minməklə, 70-dən çox isləhat tədbiri həyata keçirilib və qeydə alınması üçün "Doing Business" komandasına təqdim olunub. Aparılan isləhatlar nəticəsində, vətəndaşların və sahibkarların memnuniğünün artırılması, bu sahədə şəffaflığın təmin olunması ilə yanaşı, müxtəlif sektorlar üzrə inzibati prosedurların sayının və xərclərin minimuma endirilməsi, dövlət xidmətlərinin göstərilməsində keyfiyyətin daha da yüksəlməsinə nail olunub.

"ON BİR AYIN YEKUNLARINA GÖRƏ BİZ QEYRI-NEFT SƏNAYƏSİNİN ARTIMINI 9 FAİZDƏN COX HƏCMDƏ GÖRÜRÜK"

Ölkə iqtisadiyyatının mühüm sahəsi olan qeyri-neft sektorunun inkişafında, eləcə də, əhalinin məşğulluq seviyyəsinin yüksəldilməsində mühüm rol oynayan kənd təserrüfatının dinamik və dayanıq-

lı inkişafının təmin edilməsi istiqamətində mühüm işlər görülür. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kurusu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ərzəq təhlükəsizliyi üzrə tam müstəqilliye nail olunmasını milli hədəflərdən biri kimi müəyyənləşdirib. "Biz həmişə qeyri-neft iqtisadiyyatına və qeyri-neft sənayesinə daha çox diqqət yetiririk" - deyən dövlət başçısı bizim bu istiqamətdə də nəticələrimizin xeyli yaxşı olacağını bildirib: "On bir ayın ekunlarına görə, biz qeyri-neft sənayesinə artımı 9 faizdən çox həcmədə görürük. Bu, ilk növbədə, bizim qeyri-neft sektorunu, kiçik və orta sahibkarlıq, fermərlər üçün sərfli şərait yaradılması üzrə sənayeləşdirmə programımızın nəticələridir".

Məlumudur ki, Azərbaycan Prezidentinin sərəncamları ilə aqrar sahəsinin inkişafına dair qəbul olunmuş dövlət proqramları, müvafiq qanunvericilik aktları ölkə ərazisində olan torpaq ehtiyatlarında səmərəli şəkildə istifadə üçün geniş imkanlar açıb. Aqrar sektora güzəştli kreditlərin, vergi güzəştərinin, subsidiyaların verilməsi, aqrarlıq xidmətlərinin göstərilməsi və digər dövlət dəstəyi ilə keçirilən tədbirlər nəticəsində, bir sıra ərzəq məhsullarının istehsalı artmışdır.

Azərbaycan Prezidentinin rehberliyi ilə həyata keçirilən kompleks isləhatlar, xüsusilə, qeyd edilən sahələr üzrə aparılan tekmilləşmə tədbirləri nəticəsidir ki, Azərbaycan böyük nailiyyətlərə sahib olub. Bu uğurlar dövlətimizin başçısının siyasi iradəsi ilə əldə olunub. Azərbaycan MDB məkanında ən sürətli irəliləyən ölkədir. Ölkəmiz "Doing Business" hesabatında 32 pillə irəliləyib. Qazaxıstan 8, Rusiya 4, Belarus 1, Qırğızıstan 7, Ukrayna 5, Özbəkistan 2, Tacikistan isə 3 pillə geriləyib. Ötən 15 il ərzində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən imzalanan sərəncamlar, fərمانlar iqtisadi isləhatları daha da derinləşdirib, iqtisadi sabitlik qorundu və ölkəmiz bir çox əhəmiyyətli layihələri reallaşdırıb. Sosial siyasetin uğurla həyata keçirilməsinin məntiqi nəticəsi əlaqə, vətəndaşların maddi rifah hali yaxşılaşdırılıb, sosial müdafiə və təminat sistemi gücləndirilib, sosial tələbatlar və ehtiyaclar yüksək seviyyədə ödənilib. Tam cəsarətə demək olar ki, ölkəmizdə aparılan müstəqil dövlət quruculuğu prosesində iqtisadi isləhatların və inkişafın Azərbaycan modeli yaranıb. Bu model əsasında uğurla həyata keçirilən və yeni cəalarlarla zənginləşdirilən sosial-iqtisadi siyasetin nəticələri Azərbaycanın həm də beynəlxalq imicinin və dövlət müstəqilliyyətinin daha da möhkəmləndirməsinə gətirib çıxarıb. Həyata keçirilən çoxtərəfli və balanslaşdırılmış xarici siyaset nəticəsində, Azərbaycan regionun ən güclü və nüfuzlu dövlətinə çevrilib. Azərbaycan bütün istiqamətlər üzrə böyük uğurlara imza atıb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Dekabrin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvəni informasiya Vəsitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu (KIVDF) 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə elan etdiyi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, əvvələc Azərbaycanın dövlət himni səsləndirilib.

Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərli çıxış edərək rəhbərlik etdiyi qurumun gördüyü işlər barədə məlumat verib. Bildirib ki, her il olduğu kimi, bu il də həm Fond tərəfindən, həm də digər dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ümumilikdə 10 müsabiqə keçirilib və 500-ə yaxın jurnalist mükafatlandırılıb. İl ərzində KIVDF tərəfindən bir sıra layihələr reallaşdırılıb. Fond

2018-ci ildə 33 kütüvəni informasiya vəsitəsini maliyyələşdirib, Azərbaycan

yetirib. Jurnalistlər üçün tikilən növbəti yaşayış binasının artıq 13-cü mərtəbəsi yekunlaşır. Bütün bu işlər 2019-cu ilde də davam etdiriləcək.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov bildirib ki, bu il ölkəmizdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi qeyd edilib. Bu əlamətdən gün təkcə Azərbaycanda deyil, digər ölkələrdə de qeyd olunub. Cümhuriyyət müsəlman Şərqində ilk dünyəvi, çoxpartiyalı parlamente malik respublika olub, aparıcı dövlətlərdən də xeyli əvvəl ilk dəfə kilsələrə yanaşı, qadınlara da seçib-seçilmək hüququ verib.

Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafından danışan Prezidentin köməkçisi bildirib ki, ölkəmiz yola saldıığımız ilde nailiyətlərini daha da artırıb. Bu il bir səra transmilli layihələr icra olunub, Avropa İttifaqının, dünya ölkələrinin reallaşdırıra bilmədiyi NABUCCO marşrutunun əvəzində Azərbaycanın və Türkiyənin liderliyi ilə "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi həyata keçirilib.

2020-ci ildə bu kəmər tam işe düşəcək, 100 iller ərzində Azərbaycanın maraqlarını təmin edəcək. Bundan başqa, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ötən il istifadəye verilsə də, bu yol boyunca əsas tərəfdən ölkələrlə yükdaşlışları ilə bağlı sazişlərin imzalanması bu ilə təsadüf edib. Bu il həm də üçüncü peykimiz orbitə buraxılıb.

Əli Həsənov deyib ki, yola saldıığımız il media sahəsində də uğurlu olub. Jurnalistikamız inkişaf edib, saytların sayı artıb. Saytların müxtəlif xarici dillərdə versiyaları yaranıb. Bu il reket jurnalistikası ilə mübarizəyə hüquqmühafizə orqanları da qoşulub. Bu da mediamızın təmizlənməsi, mənfi halların aradan qalxması işində önemlidir.

Jurnalist adından sui-isitfadə edib jurnalistikani hörmətdən salan şəxslərlə mübarizə bundan sonra da davam edəcək.

Sonra qaliblər mükafatlandırılırlar. Təltif olunanlar arasında AZƏRTAC-in birinci yere layiq görülmüş bölgə müxbiri Tahir Ağaməmmədov da var.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfəri Erkan Özoral xalqımızı qarşıdan gələn əlamətdar günlər münasibətə təbrük edib. Səfir qardaş ölkələrimiz arasında münasibətlərin bundan sonra da inkişaf edəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov bu ilin də Azərbaycan jurnalistikası üçün əlamətdar olduğunu bildirib. Azərbaycanda sağlam jurnalistikən mövcud olduğunu deyən Ə.Amaşov bu sahədə görülən işlərin gələcəkdə də davam etdiriləcəyini vurgulayıb. Qeyd edib ki, Mətbuat Şurası jurnalistikamızın sağlamlaşdırılması işini bundan sonra da davam etdirəcək. Tədbir bədii hissə ilə davam edib.

nub. Jurnalistlərin mənzil-meşət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı Fond üzərinə düşən vəzifələri uğurla yerine

Əli Əhmədov: "Dövlət sosial sferaya böyük əhəmiyyət verir"

"Həc təsadüfi deyil ki,

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaranarken yaradılan nazirliklər arasında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyi də yaradılıb. Bu, o deməkdir ki, dövlətimizdə həyata keçirilən siyasetdə vətəndaşların layqli həyatla təmin edilməsi hər zaman önem daşıyıb". SİA-nın məlumatına görə, bunu Baş nazirin müavini Əli Əhmədov Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyi tərəfindən "Azərbaycanda sosial müdafiə sisteminin inkişafı, dünən, bu günün və sabah" mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi konfransda çıxış edərkən deyib.

Baş nazirin müavini söyləyib ki, hər bir cəmiyyətin ən vacib dəyəri insanlardır və bu insanların sosial rifahının yaxşılaşdırılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "Azərbaycan dövləti sosial sferaya böyük əhəmiyyət verir. Dövlətin bu funksiyasının yerinə yetirilməsinin böyük ağırlığı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyinin üzərinə düşür. Vətəndaş və dövlət arasında münasibətlərin məzmununa ən çox təsir göstərən ən birinci qurum məhz bu nazirlikdir".

Ə.Oğuzov söyləyib ki, Azərbaycan dövləti ciddi şəkillədə müasirəşir, inkişaf edir, və sosial sferalarda islahatlar həyaya keçirilir: "Pensiyaların artırılması, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində əhatəli funksiyalar nazirlik tərəfindən həyata keçirilir. Hökumətin qarşısında duran sosial vəzifələrlə bağlı mühüm layihələr həyata keçirilir. Bütün məqsədimiz Azərbaycan vətəndaşlarının yaxşı yaşamasıdır. Dövlətin gücü tekçə hərbi, iqtisadi sahələrlə ölçülüdür, həm də sosial sahənin inkişafı vətəndaşlarımızın yaxşı yaşaması ölkənin güclü göstərən amillərdən sayılır. Bu günə qədər bu istiqamətdə mühüm layihələr həyata keçirilib, bunda sonra da hökumətin məqsədi iqtisadi gücümüzü artırmaqla insanların həyat şəraitini daha da yaxşılaşdırmaqdır". Baş nazirin müavini qeyd edib ki, bu gün nazirliyin qarşısında duran əsas vəzifə insanlara göstərilən xidmətlərin səviyyəsini yükseltməkdir: "DOST-un yaradılması bu istiqamətdə atılan mühüm addımlardan biridir".

Mariya Zaxarova: "Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üçün özündən asılı olan hər şeyi edəcək"

Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üçün özündən asılı olan hər şeyi edəcək. Bunu Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova mətbuat konfransında deyib./Trend/M.Zaxarova bildirib ki, bu

məsələdə vaxt həddi qoyulmur: "Əger vaxt barədə danışsaq, əlbəttə ki, biz hər zaman münaqişənin tez bir vaxtda nizamlanmasının və buna yönəlmış tədbirlərin tərəfdarı kimi çıxış etmişik. Amma dəqiq vaxt barədə danışmaq çətindir. Təəssüf ki, bu, uzanmış münaqişədir". M.Zaxarova əlavə edib ki, Rusiya tərəfindən asılı olan bütün işlər yerinə yetiriləcək.

Türkiyə Prezidentinin köməkçisi: Ermənistan həyəsiz şəkildə beynəlxalq hüquq pozur

Ermənistan Azərbaycan ərazilərinin işğalını dəvam etdirməklə beynəlxalq hüququ kobud şəkildə pozur. Bunu Türkiye Prezidentinin köməkçisi Yalçın Topcu deyib. Y.Topcu vurğulayıb ki, Ermənistan tərəfindən beynəlxalq hüququn pozulması həyəsizliqdan başqa bir şey deyil.

"Rusyanın Azərbaycanla münasibətlərə böyük əhəmiyyət verməsi Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli və məqsədyönlü xarici siyasetinin göstəricisidir"

Azərbaycan regional gücənəlxalq güc faktoruna çevirilir. Bu barede Trend-ə açıqlamasında "SəS" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev Prezident İlham Əliyevin "Rossiya 24" telekanalına verdiyi müsahibəsinə dəki fikirlərini şərh edərkən bildirib.

Onun sözlərinə görə, dövlət başçımızın Rusiyani mehriban qonşu və etibarlı dəst kimi dəyərləndirməsi qeyd edilən fikirləri özündə kifayət qədər ehtiva etməkdədir: "Azərbaycanın inkişaf və tərəqqi yolunda inamlı addimlaşması xarici dövlətlərin də diqqət mərkezindədir və biz bu reallığı zaman-zaman bir sira nüfuzlu media qurumlarında ölkəmizle bağlı verilən şərh, rəy, açıqlama və müsahibələrdə görəkəndir. Eyni zamanda, bu günlərdə Prezident İlham Əliyevin "Rossiya 24" telekanalına verdiyi müsahibə məhz bu faktorun tərkib hissəsi olaraq qiymətləndirilir. Daha dəqiq desək, bu gün Azərbaycanda gedən bir çox mühüm proseslər regionda strateji tərəfdəşimiz olan Rusyanın da müəyyən siyasi-iqtisadi maraqları ilə üst-üstə düşür və bu, qonşu ölkənin aparıcı mediasının da diqqətini cəlb edir".

Baş redaktor bildirib ki, ümumiyyətə, Azərbaycanla

qoruyub-saxlamaqda, inkişaf etdirməkdir: "Bu müsahibəsində cənab İlham Əliyev həmin məsələyə toxunub və bildirib ki, Azərbaycanın Avrasiya İqtisadi İttifaqına üzv olan ölkələrin mütləq eksəriyyəti ilə six dostluq münasibətləri var. Halbuki işğalçı Ermənistan müvafiq siyasi-iqtisadi qurumlarda yer alsa da, bu ölkənin istər əvvəlki, isterse də hazırlı rehbərliyinin yanlış və naşı liderləri orada nənəfuz, nə de siyasi üstünlük əldə edə biliblər. Əksinə, biz xüsusiye Rusyanın Azərbaycanla münasibətlərə nə qədər əhəmiyyətli yanaşmalarını görməkdəyik. Məhz bu gerçəklilik Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü dolğun, qətiyyətli, məqsədyönlü və strateji xətt üzrə qurduğu xarici siyasetinin aşkar göstəricisidir. O da əbəs deyil ki, dövlət başçımız bu xüsusda fikirlərini ireli sürərkən Ermənistanın işğalçı siyasetini də xatırladıb və eminliklə ifadə edib ki, qarşından gələn 2019-cu ilde Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münəaqışının nizamlanmasına müsbət irəliləyişlər olacaq".

Ekspert qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev burada tam eminlik ifadə edib və bu irəliliyələrin nə zaman ola biləcəyini deyil, məhz olacağını vurğulayıb: "Bu bəyanat bir qətiyyət və

iradə nümayışı kimi də dəyərləndirilməlidir. Həmçinin səbüt və fakt budur ki, son vaxtlar Ermənistanda cərəyan edən hadisələr, daxili və xarici siyasetdə davamlı xarakter almış böhran artıq işgalçi rejimin uzun illərdən beridir saxlamağa cəhd etdiyi status-kvo yanaşmasının iflasıdır. Artıq tam səhubata yetirilib ki, bu yanaşmanın heç bir perspektivi olmayıb və hazırda da yoxdur. Əlbətə ki, Rusiya ve Azərbaycanla isti münasibətləri olan digər Avrasiya ölkələri bu reallığı dərk edirlər, tezliklə münəaqışının Azərbaycanın ərazi bütönlüyü çərçivəsində həll olunması yönündə çıxışlar edirlər. Çünkü Azərbaycan torpaqlarını işgaldən azad etdikdən sonra daha böyük və nəhəng, hətta deyərdim ki, qlobal layihələrin icrasına başlayacaq ki, bu da bir sira dövlətlərin həmin layihələrde iştirakçı olmaq maraqlarından irəli gəlir. Bunun üçün isə, ölkə başçımızın da vurğulduğu kimi, Ermənistan həqiqəti dərk etməli, münəaqışının nizamlanması istiqamətində səy göstərməlidir".

B.Quliyev deyib ki, qeyd olunanlarla yanaşı, Azərbaycan sülhün və sabitliyin qaranti kimi də tanınır və dəstəklənir: "Söz yox ki, bu amil də region və s. dövlətlərin marağındadır. Xüsusiye Rusyanın marağındadır ki, onunla həm quru, həm də dəniz sərhədlərinə malik Azərbaycanla birgə sabitliyin, təhlükəsizliyin qaranti olaraq çıxış etsin. Ümumiyyətə, Prezident İlham Əliyevin müsahibəsindən eminliklə bu nəticəyə gələ bilərik ki, Azərbaycan regional dəqiqən şəhərlər və faktoruna çevrilir və həmin gerəklik birmənalı şəkildə qəbul olunmaqdadır".

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti Azərbaycana qarşı dərin kəşfiyyat-casusluq işini ifşa edib

Xarici xüsusi xidmət orqanlarının Azərbaycanda kəşfiyyat-fəaliyyətinin təsbit olunması və qarşısının alınması istiqamətində Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) tərəfindən intensiv araşdırılmalar davam edir.

Kidmetin içtimai əlaqələr şöbəsindən AZERTAC-a bildirilər ki, DTX-də başlanılmış cinayet işi üzrə keçirilən əməliyyat-istintaq tədbirləri nəticəsində xarici xüsusi xidmət orqanları nümayəndələrinin iller erzində Azərbaycanda çoxmərəhələli kəşfiyyat işi, bununla əlaqədar qonşu ölkələrin ərazisində məxfi görüşlərin təskili və Azərbaycan xüsusi xidmət orqanları əməkdaşlarını fərdi əməkdaşlığı cəlb etməye istiqamətlənən kanalların qurulmasından ibarət dərin kəşfiyyat işi müfəssəl aşkarlanıb. Aidiyyəti şəxslər casusluq formasında dövlətə xəyanət və digər cinayət əməllərinə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib, xarici xüsusi xidmət orqanları əməkdaşlarının kəşfiyyat işi üçün uydurulmuş və həqiqi şəxsiyyətləri, kəşfiyyat metodikaları aşkarlanıb, əməliyyat-kəşfiyyat işləri ilk mənbəyədən ifşa edilib zərərsizləşdirilib.

Müəyyən edilib ki, xarici xüsusi xidmət orqanları tərəfindən maddi maraqlı məqabillində, xüsusi təxəllüs verilməklə məxfi əməkdaşlığı cəlb edilmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı 1959-cu il təvəllüdü İsmayılov Zakir Əlibala oğlu keçmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində şöbə rəisi və digər məsul vəzifələrde işlədiyi dövrde Azərbaycan Respublikasının dövlət təhlükəsizliyi və milli maraqları zərərinə fealiyyət göstərərək, tutduğu vəzifələrə görə ona məlum olan, habelə əldə edə bildiyi əks-kəşfiyyat fealiyyəti üzrə sənədlər, şəxsi heyət barədə və digər məxfi məlumatları, eləcə də 2015-ci ildən etibarən təqaüddə olduğu dövrde keçmiş əlaqə və imkanlarından istifadə edərək təhlükəsizlik orqanlarında baş verən dəyişikliklər barədə məlumatları, Azərbaycan xüsusi xidmət orqanlarına qarşı kəşfiyyat işlərinin mümkün əsasları barədə təhlillərini müntəzəm qaydada xarici xüsusi xidmət orqanına təqdim etməklə dövlətə xəyanət edib.

Istintaq zamanı Zakir İsmayılovun xarici xüsusi xidmət orqanları ile gizli və şifrəli yazılmaları, xarici xüsusi xidmət orqanlarına göndərilmiş sənədlər, gizli toplanılmış məlumatların olduğu elektron daşıyıcılar, səsyazmalar və iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən digər çoxsaylı materiallar aşkarlanıb. Zakir İsmayılov Cinayət Məcəlləsinin 274-cü (dövlətə xəyanət) maddəsi ilə məsuliyyətə cəlb edilərək həbs olunub.

Eləcə də müəyyən edilib ki, 1977-ci il təvəllüdü Yusifzadə Bəhruz Yaşar oğlu təhlükəsizlik orqanlarında xidmətdən ehtiyata buraxıldıqdan sonra xarici ölkələrə səfərlərində əvvəller məxfi əməkdaşlığı cəlb etdiyi xarici ölkə vətəndaşının vasitəsilə onunla əlaqə quran xarici xüsusi xidmət orqanları əməkdaşları ilə görüşlər təşkil edib, onlar tərəfindən maddi maraqlı məqabillində əməkdaşlığı cəlb edilib, yenidən Azərbaycan xüsusi xidmət orqanlarından hər hansı birinə işe düzəlməyə cəhd etmək barədə tapşırıq alıb. Bəhruz Yusifzadə göstərilən istiqamətdə fəaliyyət göstərərən ifşa olunub.

Bəhruz Yusifzadənin casusluq fəaliyyətinə, xarici xüsusi xidmət orqanlarından maddi vəsait qəbul etməsinə dair çoxsayılı video və sair materiallar əldə edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 274-cü (dövlətə xəyanət) maddəsi ilə məsuliyyətə cəlb edilərək həbs olunub.

Aparılan cinayət işi üzrə cinayət əməllerinin tərəfdiləşməsinə şərait yaranan hallar müəyyənləşib, digər şəxslər müxtəlif cinayət əməllerinə görə məsuliyyətə cəlb edilib. Ifşa olunmuş dərin casusluq işi üzrə xarici xüsusi xidmət orqanlarının əldə etdiyi məlumatların mahiyyəti nəzərə alınaraq mümkün nəticələri aradan qaldırılıb. Hazırda cinayət işi üzrə istintaq-əməliyyət tədbirləri davam edir.

"Din və ideoloji təhlükəsizlik" mövzusunda konfrans keçirilib

sunda konfrans keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumatə görə, konfransda Baş Prokurorluq, Daxili İşlər, Təhsil, Gənclər və İdman nazirlikləri, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və s. qurumların məsul əməkdaşları iştirak ediblər.

Tədbirdə ictimai təhlükəsizliyin təmin olunmasında dini təhlükəsizlik amili, milli təhlükəsizliyə əsas təhdidlər, dini radikalizmə qarşı mübarizənin hüquqi əsasları, eləcə də bu istiqamətdə təhsilin və medianın rolu müzakirə edilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan DQİDK-nin sədr müavini Səyyavuş Heydərov dövənən "Din və ideoloji təhlükəsizlik" mövzu-

maraqlarını təmin etmək üçün din amilindən istifadə etməsi, dini və milli-mənəvi dəyərlərin bu gün bəzi maraqlı qüvvələrin alətinə çevriləməsi, xüsusile son dövrədə dəniz siyasələşdirilmiş formada yayılması və təqdim edilməsinin təhlükələri barədə, eləcə də dünyadaki ictimai-siyasi gərginlik, o cümlədən baş verən münaqışların dini və etnik zəminda olmasının beynəlxalq təhlükəsizliyə ciddi təhdidlər yaratması barədə danışılıb.

Daha sonra DQİDK-nin sədr müavini Gündüz İsmayılov "Dünyəvi dövlətdə din və ideoloji təhlükəsizlik məsələləri", "Yeni Azərbaycan" qəzetiñin baş redaktoru, putati Hikmat Babaoglu "Dini radikalizm və ekstremitəmə qarşı mübarizədə medianın rolü", millet vəkili Elman Nəsirov "Din və terrorçuluq: əks qütbərə", Baş Prokurorluğun nümayəndəsi İntiqam Cəbrayılov "Dini radikalizm və ekstremitəmə qarşı mübarizədə təhsilin rolü", Gənclər və İdman Nazirliyinin nümayəndəsi Elşən Hüseynov "Gənclərin dini radikalizm və ekstremitəmə qarşı mübarizənin hüquqi əsasları", Daxili İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi Oqtay Tağıyev "İctimai təhlükəsizliyin təmin olunmasında dini təhlükəsizlik amili", Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndəsi Ayınur Veysəlova "Azərbaycan ailəsinin zərərləri dini ideologiyalardan qorunması" mövzularında çıxış ediblər.

Müstəqil Azərbaycan sabitlik və inkişaf yolu ilə inamlı irəliləyir

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfər Mehdiyevin yap.org.az-a müsahibəsi

- Səfər müəllim, məlumdur ki, son 15 ilde Azərbaycan Respublikası dinamik inkişaf edib, bütün sahələrdə möhtəşəm uğurlar qazanıb, beynəlxalq müstəvиде mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirib. Öten dövr ərzində ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu siyasetin nəticələri və qazanılan nailiyətlər haqqında fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Öten əsrin sonunda yenidən müstəqilliyine qovuşan ölkəmiz Ulu öndər Heydər Əliyevin uzaqqorən idarəcilik metodları ile əsaslıdırılmış davamlı inkişaf strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsinin neticəsi olaraq, qisa zaman kəsiyində regionun lider dövlətinə çevrildi. Artıq neinki regional, həm də beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərin, layihələrin reallaşlığı ən etibarlı və nüfuzlu ünvan Azərbaycandır.

Mehz uzaqqorən siyasetin nəticəsidir ki, illər əvvəl qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsile bağlı atılan addımlar ölkəmizi qlobal iqtisadi böhranlardan sıyrılmış oldu. Həyata keçirilən səmərəli iqtisadi inkişaf hesabına ölkəmizin ixrac potensialında qeyri-neft sektorunun payı sürətlə artı, yeni istehsal sahələri yaradıldı, regionların iqtisadi inkişafı sürətləndi, əhalinin həyat səviyyəsi yüksəldi. İndi Azərbaycan dönya ən stabil ölkələrindən biri, tolerant, vətəndaş sülhünün bərqərar olduğu sabitlik məkanı kimi tanınır.

Bu gün ölkəmizə Heydər Əliyev siyasi kursunun ən layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etməsi xalqımızda dərin iftخار və qürur hissi doğurur. Azərbaycanın əldə etdiyi möhtəşəm uğurların bir səbəbi ulu öndərin müellifi olduğunu ümumi strategiyada, siyasi kursun mahiyyətindədir, digər səbəbi isə dövlət başçımızın müstəsna bacarıq və qabiliyyətində, Azərbaycanda və dönya ən baş verən proseslərə təsir etmek sərişəsində, dünya tərəfindən qəbul olunan lider səviyyəsinə yüksəlməsindədir.

Azərbaycan artıq dönya ən özünməxsus milli inkişaf modeli ilə

seçilən, habelə sərmayədar dövlət və qlobal böhran şəraitində belə, makroiqtsadi sabitliyi təmin edən ölkə kimi tanınır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son 15 ilde respublikamız dünyada güclü, müstəqil, müasir və mütərəqqi texnologiyalar əsasında inkişaf edən bir ölkə kimi nüfuz qazanıb.

Hazırda dönya ən nüfuzlu iqtisadi və maliyyə institutlarının rəyləri və proqnozları, ən əsası, uğurlarımızın real mənzərəsi bir daha

yü siyasetin məqsədönlüyü, ardıcılılığı, obyektiv gerçəkliyə adekvatlığı, bu siyasetin ölkənin milli mənafelerini eks etdirməsi respublikanın hər bir vətəndaşında gələcəyə böyük inam və əminlik yaradır. Prezident İlham Əliyev qısa dövr ərzində imzaladığı fərman və sərəncamlarla, qəbul etdiyi praqmatik qərarlarla, habelə obyektiv reallıqdan irəli gələn addımları ilə ölkəmizin dinamik yüksəlşini təmin edib, dövrün tələbi kimi qarşıda duran vəzifələri düzgün müəyyənləşdirib, həyata keçirdiyi inkişafın mexanizminin dəha da əsaslıdır. Son illər bütün sahələrdə əldə edilən nailiyətlər Heydər Əliyev siyasetinə alternativ olmayışı bir daha təsdiqləyir. Bir zamanlar əlçatmaz olan, xəyal kimi görünən iri layihələrin real həyata vəsiqə alması, şəhərlərimizin, rayonlarımızın, kəndlərimizin sürətli abadlaşaraq göz oxşaması, insanların yaşayış səviyyəsinin ildən-ilə yaxşılaşdırılması cəoxlarımız üçün adiləşib. Geride qalan illər tarix baxımından böyük olmasa da, xaosdan sabitliyə, tərəqqidən süretli inkişaf faizi keçid mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mükəmməl sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası ilə inkişafın Azərbaycan modeli formalaşdır. Bu model aparılan siyasetin ayrılmaz tərkib hissəsi olmaqla, Azərbaycanın iqtisadi tərəqqisinə, dönya birliyində köklü mövqeyinin möhkəmlənməsinə, inkişaf etmiş güclü dövlətlər sırasında yer almışdır.

Hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın hərəkəfi inkişafında yeni mərhələ yaşılanır. Dövlət başçısının həyata keçirdiyi iqtisadi siyasetin əsas xarakterik xüsusiyyətləri onun sosial-yönümlü olması, habelə bütün problemlərin həllində iqtisadi aspektin mövcudluğunuñ ön plana çəkilməsidir. Dövlət programlarının, fərمان və sərəncamların icrası ölkədə gedən iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsini uğurla təmin edir, tərəqqi prosesində özəl sektorun payı və rolunu davamlı şəkildə artırır. Ölkə iqtisadiyyatında özəl sektorun üstünlük qazanması, neft hasilatının və gəlirlərinin məqsədönlü idarə olunması ilə yanaşı, qeyri-neft sahələrinin inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirilməsi Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasetinin ana xəttini təşkil edir.

Dövlətimizin başçısı son 15 ilde xalq qarşısında verdiyi bütün vələri səyə, ardıcıl və sistemli surətde yerinə yetirib. Azərbaycanın sosial-iqtisadi yüksəliyi bu gün ilk növbədə insanların gündəlik həyatında özünü qabarıq bürüze verir. Azərbaycan Prezidentinin yürüdü-

ci mövqedə qərarlaşır. Bu hesabata əsasən, Azərbaycan son ildə dönya ən islahatçı dövləti hesab edilib. Bu inkişaf və islahatlar cəmiyyət həyatının her sferasında müşahidə olunur. Azərbaycanın bugünkü hədəfləri artıq 15 il bundan önceki ilə eyni deyil. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən inkişafatın əsas məqsədi Azərbaycanı yüksəkərlər ölkələrinə daxil etmək, bütün dönya ədəbi biznes mühitinin elverişliyinə görə cazibədar bir məkana çevirmək, əhalinin layiqli məşgullüğuna və sosial təminatına nail olmaqdır.

- Azərbaycan Respublikasında gömrük sisteminin işinən təşkili və təkmilləşdirilməsi istiqamətində nə kimi əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilmişdir?

- Son illər Prezident İlham Əliyev tərəfindən bütün sahələrdə əldə edilən nailiyətlər Heydər Əliyev siyasetinə alternativ olmayışı bir daha təsdiqləyir. Bir zamanlar əlçatmaz olan, xəyal kimi görünən iri layihələrin real həyata vəsiqə alması, şəhərlərimizin, rayonlarımızın, kəndlərimizin sürətli abadlaşaraq göz oxşaması, insanların yaşayış səviyyəsinin ildən-ilə yaxşılaşdırılması cəoxlarımız üçün adiləşib. Geride qalan illər tarix baxımından böyük olmasa da, xaosdan sabitliyə, tərəqqidən süretli inkişaf faizi keçid mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrlərindən bəyan etmişdir ki, ölkəmizdə iqtisadi inkişafatla siyasi inkişafatla paralel getməlidir. Bu iki amil mənətiqi cəhdən bir-birini tamamlamağıdır. Azərbaycan Prezidenti bu paralelliyi təmin edə bildi. Prezident İlham Əliyevin gərgin səyəri nəticəsində Azərbaycan keçid iqtisadiyyatını başa çatdırı. Ölkədə həyata keçirilən mərhələlərini özündə ehtiva edir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycana r

məsi məqsədilə həyata keçirilən islahatlar gömrük orqanlarının fəaliyyətində də əsaslı dönüş yaradıb.

- Səfər müəllim, hazırda respublikamızın gömrük sistemində mühüm islahatlar həyata keçirilir. Bu islahatların əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Dövlət başçısının gömrük orqanları və xüsusi de, fiskal sahədə fəaliyyət göstərən digər qurumlar arasında qoyduğu tapşırıqların icrası Dövlət Gömrük Komitəsinin fəaliyyətindən də yan keçməyib. Bu sahədə islahatların davam etdirilmesi, şəffaflığın təmin edilməsi və xüsusi sahibkarlara münbət şəraitin yaradılması, "Köləq iqtisadiyyatı" ilə mübarizədə bütün adiyyəti qurumlarla birgə fəaliyyət göstərilməsi artıq öz bəhrəsini verir. Gömrük sistemində aparılan struktur islahatları, şəffaflığın təmin olunması, korrupsiya hallarının aradan qaldırılması, infrastrukturun yenidən qurulması və kadr potensialının gücləndirilməsi istiqamətində mühüm işlər görülüb, gömrük orqanları da haçivik və dinamik bir quruma چərilib. Həyata keçirilən islahatların nəticəsi olaraq fiskal sahədə əhəmiyyəti irəliləyişlərə nail olunub, qacaqmalçılıq hallarının qarşısının alınması daha da gücləndirilib, gömrük nezaretinin səmərəli təşkili, şəffaflığın təmin olunması istiqamətində mühüm nailiyətlər əldə edilib.

Bu il gömrük sistemində idarəetmənin keyfiyyətini artırmaq məqsədilə struktur islahatları həyata keçirilib. Müasir standartlar nəzəre alınmaqla, Komite aparatının və Komite sistemine daxil olan yerli və ixtisaslaşdırılmış gömrük idarəelerinin fəaliyyət istiqamətləri müəyyənləşdirilib, yerli və ixtisaslaşdırılmış gömrük idarəelerinin bazasında 5 yeni baş idarə yaradılıb, fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Komite aparatının struktur bölmələri yeniden formalasdırılıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 21 may 2016-cı il tarixli Fərmanına uyğun olaraq, malların və neqliyyat vasitələrinin gömrük sərhədindən keçirilən "Yaşıl dəhliz" və digər buraxılış sistəmlərinin tətbiqi üçün "Yaşıl dəhliz" və digər buraxılış sistemlərinin tətbiqinə başlanılb. İndiyədək 60-a yaxın xarici ticaret iştirakçısına "Yaşıl dəhliz" buraxılış sistemində istifadəyə icazələrin verilmesi təmin edilib.

Bəzi ölkələrlə (Gürcüstan, Ukrayna, İran və Türkiyə) dövlət sərhədində keçən mallar və neqliyyat vasitələri haqqında ilkin məlumat mübadiləsinin aparılması təmin edilib. Bu isə dövlət sərhədindən keçən mallar və neqliyyat vasitələrinə nəzarətin daha sürətli və daha keyfiyyətli həyata keçirilməsinə imkan verir.

"Gömrük sistemində islahatların davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 4 mart 2016-cı il tarixli Sərəncamında da məqsəd qarşıya qoyulan tapşırıqların operativ və səmərəli şəkildə həyata keçirilməsini təmin etməkdir. Aparılan islahatlarda dövlət idarətlərinin elçatanlığının, şəffaflığının artırılması, onların elektronlaşdırılması, fəaliyyətin hesabatlılığını yüksəldirməsi əhəmiyyətli yaratur.

Prezident İlham Əliyevin 28 iyun 2018-ci il tarixli Sərəncamı ilə

təsdiq edilən "İdxal-ixrac əməliyyatlarına nəzarət sisteminin təkmilləşdirilməsinə dair Tədbirlər Planı"na əsasən, idxal olunan malların elektron formada əvvəlcədən bəyan edilməsi sistemi tətbiq edəcək icraçı orqanlardan biri də Dövlət Gömrük Komitəsidir. Tədbirlər Planında gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi və gömrük rəsmi ləşdirilməsi prosesinde "bir pəncəre" sistemine qoşulan dövlət orqanları arasında sənəd mübadiləsinin təkmilləşdirilməsi də nəzərdə tutulub.

Gömrük Xidmetinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemi (VAİS) layihəsi bugünkü elektron gömrük xidmetinin əsasını təşkil edir. Biz elektron gömrük xidmetinin daha da genişləndirilməsi, gömrük rəsmi ləşdirilməsi zamanı tələb olunan sənədlərin və prosedurların sayının minimuma endirilməsi, malların və neqliyyat vasitələrinin gömrük sərhədindən keçirilməsi üçün "Yaşıl dəhliz" və digər buraxılış sistəminin yaradılması istiqamətində görülən işləri süretləndirməyi qarşımıza əsas məqsəd qoymuşuq. Eyni zamanda, qeyri-neft sektorunun inkişafı, sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması, ölkənin tranzit potensialının gücləndirilməsi, turizmin inkişafına dəstək verilmesi, gömrük işinin təşkili zamanı şəffaflığın tam təmin olunması və mövcud problemlərin ən qısa zamanda aradan qaldırılması istiqamətində Dövlət Gömrük Komitəsi intensiv iş aparır.

- Islahatların tərkib hissəsi olaraq Dövlət Gömrük Komitəsi elektron xidmətin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində hansı addımlar atmaqdadır?

- Məlumdur ki, gömrük orqanlarında həyata keçirilən islahatlar ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etməkle yanaşı, sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və biznes mühitinin inkişafına da töhfəsi verir. Gömrük orqanlarının fəaliyyətinin yeni fəlsəfəsi formalasdırılıb, sahibkarlıq subyektləri ilə səmərəli dialoq qurulur, şəffaflıq təmin edilir, gömrük prosedurları sadələşdirilir, qanunvericilik bazası ardıcıl olaraq təkmilləşdirilir.

Gömrük nezaretinin səmərəliliyini artırmaq və xarici ticaret iştirakçılara öhdələrindən olan mallardan daha səmərəli istifadəni təmin etmək məqsədilə müvəqqəti saxlanc anbarlarının yaradılması başlanılıb. Komitədə müvəqqəti saxlanc anbarlarının reyestə yaradılıb. Bu barədə xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçlarının məlumatlandırılmasına üçün reyestr Dövlət Gömrük Komitəsinin internet portalında yerləşdirilib.

Eyni zamanda, bu anbarlarda malların yerləşdirilməsi və hərəkəti üzrə "VAİS-Anbar" altsistemi istismara verilib.

VAİS-də SMS sistemi tətbiq edilib. Mallar dövlət gömrük sərhədini keçərkən, təyinat gömrük orqanına çatarkən və rəsmi ləşdirilmə başlıqlından sonra rəsmi ləşdirilmənin bütün mərhələlərində mal sahiblərinə sistem tərəfindən avtomatik olaraq malin həmin andakı statusu barəde SMS göndərilir. Son olaraq istifadəyə verilen elektron gömrük xidmətlərindən biri Dövlət Gömrük Komitəsində yaradılan vahid "SMS-məlumatlandırma" sistemidir ki, bu il mayın 29-

dan tətbiq edilir. Sistemə əsasən hazırda sahibkarlara idxal zamanı yüksək gömrük ərazisində çıxdıqda və təyinat nöqtəsinə çatdıqda SMS vasitəsilə bildiriş göndərilir. Təkmilləşdirme işləri aparıldıldan sonra yüklerin sənədləşdirilməsi, ödəniləcək gömrük rüsumu ilə bağlı məlumat da SMS-lə veriləcək. Bundan başqa, gömrük sisteminde tamamilə nağdsız ödəniş sistemine keçilib. VAİS Hökumət Ödəniş Portalına, "AsanPay" ödəniş sisteme və digər ödəniş sistemlərinə integrasiya edilib.

Prezident İlham Əliyevin 6 dekabr 2016-cı il tarixli Fərmani ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi"ndə müəyyən edilmiş tədbirlərdən irəli gələrək vergi və gömrük sisteminde idarəetmənin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılıb.

Elektron gömrük xidmetlərinin tətbiqi ticaretin asanlaşdırılması ilə yanaşı, həmçinin təhlükəsizliyin də daha rahat təmin edilməsinə səbəb olur. Belə ki, GPS (mekaniki-elektron kili) sistemindən istifadə, başqa ölkələrin gömrük orqanları ilə qarşılıqlı informasiya mübadiləsi, Hədəf Mərkezinin fəaliyyəti, mobil gömrük bölmələri, həmçinin reallaşdırılması planlaşdırılan sürürtli poçt göndərişlərə bağlı layihədə ölkəyə getirilən malların qanunvericiliyə uyğunluğunu təmin edəcək.

Gələcəkdə "Yaşıl dəhliz" sisteminin genişləndirilməsi, xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən gömrük bəyannamələrinin birbaşa ofisində Dövlət Gömrük Komitəsinin müvafiq qurumlarına təqdim olunması, gömrük-vergi rüsumlarının ödənilməsi ilə bağlı məmur-vətəndaş temasının minimuma endirmək əsas məqsədimizdir. Yaxın günlərdə isə ixracın tamamilə elektron idarəetmə sistemi vasitəsilə həyata keçirilməsinə təmin etmək nəzərdə tutulur. Bundan sonra sahibkarlar gömrük məmurunu görmədən ilin bütün günü və saatlarında mallarını elektron qaydada bəyan edərək ixrac etmək imkanı qazanacaqlar.

Bununla bağlı Dövlət Gömrük Komitəsinin mütəxəssisləri ilkin pilot layihəsinə tamamlayıb. Tranzit daşımaların asanlaşdırılması və sürətləndirilməsi işində mühüm addım hesab olunacaq TIR-EPD sisteminin Dövlət Gömrük Komitəsi sisteminde tətbiqi ilkin mərhələdə 2018-ci ilin 10 dekabr tarixinin başlayaraq 2019-cu ilin 10 yanvar tarixinədək pilot qaydada nəzərdə tutulub. Layihədən faydalanan daşıyıcılar tərəfindən mal və neqliyyat vasitəleri barəde məlumatların əvvəlcədən gömrük orqanlarına TIR-EPD sistemi vasitəsilə təqdim edilməsi nəticəsində gömrük risklərinin təhlili sisteminin fəaliyyətinin səmərəliliyi daha da artacaq. Bu da Beynəlxalq Yük Daşımaları (BYD) proseduru altında həyata keçirilən daşımalar zamanı gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrində bu neqliyyat vasitələrinin prioritet qaydada təmin etməklə, gömrük rəsmi ləşdirilməsi və gömrük nəzarətin optimallaşdırılmasına getirib çıxaracaq. Növbəti ilde digər idxlətçilər da bura cəlb ediləcək, onlar avtomatlaşdırılmış sistemlə öz mallarını elekt-

ron bəyan edərək mallarını rəsmi ləşdir, rüsumlarını ödəyə biləcəkler.

Ümumiyyətlə, Dövlət Gömrük Komitəsi öz fəaliyyətində Elektron Hökumət layihəsinə töhfə vermək, vətəndaşlara yüksək xidmət göstərmək, beynəlxalq ticaretin asanlaşdırılmasına şərait yaratmaq üçün ciddi tədbirlər görür. Həmçinin "Gömrük əməliyyatları və ya gömrük proseduru ilə bağlı ödəniləcək gömrük ödənişlərinin həyata keçirilməsi" xidməti hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən gömrük əməliyyatları və ya gömrük proseduru ilə bağlı ödəniləcək gömrük ödənişlərini müasir ödəniş mexanizmlərindən istifadə etməklə elektron formada həyata keçirilməsini təmin edir. "Xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçılarına həyata keçirdikləri idxal-ixrac əməliyyatları barede statistik məlumatların verilməsi" elektron xidməti vasitəsilə ise xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçılarına həyata keçirdikləri idxal-ixrac əməliyyatları barede statistik məlumatları elektron qaydada əldə edə bilərlər.

Eyni zamanda, Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən "bir pəncəre" sistemini təkmilləşdirmək üçün həyata keçirilən "bir inspektor - bir neqliyyat vasitəsi" layihəsi vasitəsilə xidmətlərin göstərilməsi vətəndaşları məmmən edəcək. Hazırda gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrinin fəaliyyəti da yeni teleblərə uyğun qurulur. Artıq ölkəmizin 9 gömrük-keçid məntəqəsində avtomobilər, 2 dəmiryol-keçid məntəqəsində isə qatarlara gömrük nəzəreti dünyada ən müasir avadanlıq hesab edilən "Smith Detection" vasitəsilə həyata keçirilir.

- Səfər müəllim, gömrük sisteminde kadr potensialının gücləndirilməsi, eləcə də icimətliyətə əlaqələrə, vətəndaşların gömrük işi və qanunvericiliyinə bağlı məlumatlılıq səviyyəsinin artırılması və davamlı maarifləndirilməsinə dair hansı işlər görülür?

- Bu gün respublikamızın gömrük sisteminde beynəlxalq təcrübədə özünü doğrudan ən müasir model tətbiq edilir. Gömrük orqanlarında kadr potensialını gücləndirmək, kadrların peşəkarlığını artırmaq Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanılan əsas məsələlərdən biridir.

Xatırladıım ki, bu yaxınlarda gömrük orqanlarında xidmət qəbulu əlaqədar fərqli müsabiqə təşkil edilib. Gender bərabərliyinin təmin olunması istiqamətində irəli gələn məsələlərin yerinə yetirilməsi üçün bütün qüvvə və bacarığını sefərbər edəcək. Dövlət Gömrük Komitə son zamanlar iş adamları və gömrük əməkdaşları arasında da davamlı görüşlər keçirir, sahibkarların rəy və təkliflərinə öyrənir. İstər gömrük-biznes münasibətlərinin şəffaf şəkildə qurulması, sahibkarların hüquqlarının qorunması, istərsə də qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, gömrük tarifləri və digər məsələlərlə bağlı iş adamlarının bütün təklifləri nəzəre alınır.

Azərbaycan gömrüyünün daha da təkmilləşdirilməsi işi ilə yanaşı, gömrük orqanlarının fəaliyyəti də ölkə rəhbərliyi tərəfindən daim diqqətə saxlanılır və qiymətləndirilir. Öz növbəsində, əminliklə bildirirəm ki, Azərbaycan gömrük orqanları gələcəkdə də Prezident İlham Əliyevin ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişafı, ölkənin ixrac və tranzit potensialının artırılması məqsədilə həyata keçirdiyi islahatları rəhbər tutaraq mühüm uğurlara imza atacaqlar.

Ulu öndər Heydər Əliyevin şəhərə olan müstəqil Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında daha da möhkəmlənməkdə, qüdrətlenməkdədir. Daim xalqın dəstəyini alan dövlət başçısı ölkəmizin milli maraq və mənafeyini əzmlə qoruyur, onu sabitlik və inkişaf yolu ilə inamlı irəli aparır.

rəhbər Heydər Əliyev "Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasetinin həyata keçirilməsi" üzrə fərman imzalamış, bununla da ölkəmizdə dövlət qadın siyasetinin əsası qoyulmuş, ölkə həyatının bütün sahələrində qadınların fəaliyyətinə geniş meydən verilmişdir. Bu gün isə həmin siyaset Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətlə davam etdirilir və Azərbaycan qadını cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi kimi çıxış edir. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın fəaliyyəti də bütün dünyaya sübut edir ki, Azərbaycan qadını eyni zamanda içtimai-siyasi həyatda fealdır və laiyqli mövqeyini təmin edir.

Bu gün gömrük orqanlarının fəaliyyəti digər adiyyəti dövlət strukturları ilə sinxronlaşdırılıb və bu da bütün gömrük hüquqozmalarının qarşısının operativ şəkildə alınmasını təmin edir. Dövlət Gömrük Komitəsi öz fəaliyyətində içtimaiyyətə əlaqələrə, vətəndaşların gömrük işi və qanunvericiliyinə bağlı məlumatlılıq səviyyəsinin artırılması və davamlı maarifləndirilməsinə də xüsusi diqqət yetirir. Kütəvli informasiya vasitələrinin nümayəndələrə səmərəli münasibətlərin qurulmasında və inkişafında maraqlı olan Komitə bu il ərzində bir neçə dəfə mediator və seminarlar təşkil edib. Bu tədbirlərin nəticəsi olaraq gömrük sahəsində ixtisaslaşan jurnalistlər hazırlanıb, gömrük-media münasibətləri inkişaf edib.

Gömrük xidməti gələcəkdə də respublikanın iqtisadi inkişafına təkan verməkə yanaşı, ölkənin iqtisadi qüdrətinin artırılmasında, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasında istirak edəcək, qarşıya qoyulan texirəsalınmaz vəzifələrin müvəffəqiyətə yerinə yetirilməsi üçün bütün qüvvə və bacarığını sefərbər edəcək. Dövlət Gömrük Komitə son zamanlar iş adamları və gömrük əməkdaşları arasında da davamlı görüşlər keçirir, sahibkarların rəy və təkliflərinə öyrənir. İstər gömrük-biznes münasibətlərinin şəffaf şəkildə qurulması, sahibkarların hüquqlarının qorunması, istərsə də qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, gömrük tarifləri və digər məsələlərlə bağlı iş adamlarının bütün təklifləri nəzəre alınır.

Turistlər təhlükəsizliyin təmin olunduğu ölkəyə səfər etməyə üstünlük verirlər

Cari ildə Azərbaycana səyahət edən əcnəbi vətəndaşların sayı 2,5 milyona çatıb

Müasir dünyada turizm hər bir ölkə üçün iqtisadiyyatın ən dinamik inkişafı edən sahələrindən biri sayılır. Azərbaycanda da bu sahənin inkişafına ciddi diqqət göstərilir. Turizm sektorunun davamlı inkişafı bu sektorlu ölkənin sosial-iqtisadi təreqqisinin aparıcı sahəsinə çevirib. Bu, özünü yeni iş yerlərinin yaradılması, turizmə bağlı müəssisələrin və infrastrukturun qurulmasında göstərir. Ölkənin şaxələndirilmiş iqtisadiyyatı kontekstində regionların inkişafı üçün, məhz turizm sektorunu həllədici əhəmiyyət kəsb edir.

Bu gün Azərbaycanın turizm sahəsində rəqabət imkanları çox yüksəkdir. Təbii ki, sərvətlərimiz, rəngarəng iqlimimiz və zəngin tarixi-mədəni irlərimiz celbedici turizm mehsulu yaratmaq üçün mühüm zemindir. Bununla bərabər, həm də dövlətin turizm sahəsinin inkişafını iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoruna üzrə prioritet istiqamət elan etməsidir. Son illər ölkədə turizmin təşviqi ilə bağlı görülən işlər nəticəsində, Azərbaycanda turizm sənayesi yeni mərhələyə qədəm qoyub. Azərbaycanda turizm sektorunun inkişafı üçün addımlar atılıb. Yeni otellər, istirahət mərkəzləri tikilib, xarici turistlərin ölkəyə cəlb üçün viza rejimi sadələşdirilir, həmçinin, forumlar, sammitlər və idman oyunları keçirilib və bu, davam etməkdədir. Əcnəbi turistlərin Azərbaycanda rahat və təhlükəsiz istirahət etmələri üçün tam təminat var. Bənzərsiz təbiet, mineral su qaynaqları, nadir qədim memarlıq abidələri, özünəməxsus mədəniyyət, milli mətbəx və bir çox amillər Azərbaycanda turizmin bütün növlərinin: işgūz, idman, müalicəvi, tanışlıq, ovçuluq, ekzotik, əmərlik, gastronomik və hətta qış turizminin inkişafı üçün şərait yaradır. Təsadüfi deyil ki, bu ilin ötən dövründə ölkəyə gələn turistlərin sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 20 faizə qədər artıb.

Ölkədə davamlı və fasilesiz turizm axınına nail olunması üçün isə ilin bütün fəsillərində turist qəbul edəcək baza formalşdırılıb. Qış turizm bazasının yaradılması və mövsümlük anlayışının aradan qaldırılması təmin edilib. Bu məqsədə nail olmaq üçün "Şahdağ" Yay-Qış Turizm Kompleksi dünyadakı bu tripli komplekslərdən müasirliyi və universallığı ilə fərqlənir. Eləcə də, Qəbələ rayonunda fəaliyyət göstərən "Tufan" Dağ-Xızık Mərkəzi. Bu iri komplekslərin inşası göstərir ki, Azərbaycanda yay turizmine alternativ turizm növlərinin de inkişafına və bu sahəde infrastrukturun yaradılmasına xüsusi diqqət göstərilir. Hazırda ölkədə yerli və xarici turistləri qəbul etmək üçün 600-ə yaxın mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlər var. Bununla belə, evlərdə qalan turistlərin sayı da çoxdur. Qonaqlar arasında Rusiya, Avropa, Körəz ölkəleri, Çin, Hindistan, Pakistan və Uzaq Şərqiənə gələnlər üstünlük təşkil edir.

Bu yaxınlarda turistlərin ən çox səyahət etdikləri məkan olan Qusarda yerləşən "Şahdağ" Turizm Mərkəzində artıq yeddinci qış mövsümünün açılışı olub. Hazırkı işlərini uğurla tamamlayan mərkəz yeni mövsüm üçün turistlərin ixtiyarına verilib. "Şahdağ" Turizm Mərkəzi hər mövsümün açılışında turistləri yeniliklərlə və xoş sürprizlərlə qarşılayır. Dörd növbə 15 ədəd kanat xətti, 13 sürücü me yamacı xizək və snoubord həvəskarlarının ixtiyarına verilib. İstirahət kompleksində xizək və snoubord sürmə ilə yanaşı, aeroxi-zək və kvadrosikl turları, ziplayn, peynbtol, at üstündə gəzinti, uşaqlar üçün kirşələr, buz meydançası kimi 13 növ qış əyləncəsi təşkil

Zümrüd BAYRAMOVA

edilib. Bu mövsümde eləvə bir neçə xizək zo-laqlarının salınması da nəzərdə tutulur. Dəniz seviyyəsindən 1435-2351 metr hündürlükde yerləşən və ən yüksək standartlara cavab verən "Şahdağ" Turizm Kompleksində bu mövsüm, ilk dəfə olaraq, qonaqların əyləncəsinə və rahatlığını təmin etmək üçün kinoteatr, gecə klubu, supermarket və digər əyləncə işənəqətləri istifadəyə verilib. Turizm mərkəzinə təklif olunan qiymətlərdə de yeniliklər var.

Hazırda "Şahdağ" Turizm Mərkəzinin regional və daha irimiqyaslı təbliğatının aparılması, tanıdlılması və buraya xarici turistlərin cəlb olunması məqsədilə Rusiya, Ukrayna, Belarus, Türkiye və Qazaxistandan olan turizm şirkətləri ilə işgūzlarlaqeler qurularaq, infoturlar təşkil edilir. Bunun nəticəsidir ki, hər il bu məkana xarici ölkələrdən on minlər turist gelir.

Turizm Mərkəzində qarla örtülen Şahdağ yamaclarını yüksəklikdən seyr etmək imkanı verən tandem paraplan uçuşlarına da start verilecek. Paraplan uçuşlarına ötən ilin yay mövsümündən başlanılıb. Bu adrenalın dolu əyləncəyə həddindən çox maraqlı göstərildiyindən, uçuşların qış mövsümündə də davam etdirilməsi nəzərdə tutulub.

Azərbaycanda turizmin inkişaf tempisi, onu deməyə əsas verir ki, ölkəmizdə davamlı inkişaf tendensiyası uğurla həyata keçirilmişdir. Bunu faktlar da sübut edir. Statistikaya nəzəralsaqsə, görərik ki, 2018-ci ilin yanvar-novabr ayları ərzində Azərbaycana səfər etmiş əcnəbilərin sayı 2017-ci ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 6% və ya 151 min nəfər artıb, bununla da, səhədlərimizi keçən səyahətçilərin sayı texminən 2,5 milyona çatıb.

Rusiya, Gürcüstan və Yaxın Şərqiənə gələn səyahətçilərin sayı 2018-ci ilin müvafiq müddətində Azərbaycana gəlmış səyahətçilərin ümumi sayının 65%-ni təşkil edib.

Heç şübhəsiz ki, ölkədə turizm sektorunun inkişafına təsir göstərən amillərdən biri, bu sahədə infrastrukturun yaradılmasına xüsusi diqqət göstərilir. Hazırda ölkədə yerli və xarici turistləri qəbul etmək üçün 600-ə yaxın mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlər var. Bununla belə, evlərdə qalan turistlərin sayı da çoxdur. Qonaqlar arasında Rusiya, Avropa, Körəz ölkəleri, Çin, Hindistan, Pakistan və Uzaq Şərqiənə gələnlər üstünlük təşkil edir.

Bu yaxınlarda turistlərin ən çox səyahət etdikləri məkan olan Qusarda yerləşən "Şahdağ" Turizm Mərkəzində artıq yeddinci qış mövsümünün açılışı olub. Hazırkı işlərini uğurla tamamlayan mərkəz yeni mövsüm üçün turistlərin ixtiyarına verilib. "Şahdağ" Turizm Mərkəzi hər mövsümün açılışında turistləri yeniliklərlə və xoş sürprizlərlə qarşılayır. Dörd növbə 15 ədəd kanat xətti, 13 sürücü me yamacı xizək və snoubord həvəskarlarının ixtiyarına verilib. İstirahət kompleksində xizək və snoubord sürmə ilə yanaşı, aeroxi-zək və kvadrosikl turları, ziplayn, peynbtol, at üstündə gəzinti, uşaqlar üçün kirşələr, buz meydançası kimi 13 növ qış əyləncəsi təşkil

"Azərbaycan hər bir sahədə inkişafdadır"

Ümumiyyətə bizim xalqımızın xoşbəxtliyidir ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev özündən sonra bu cür gözəl, bacarıqlı həm siyasi, həm də öz xalqını sevən bir rəhbəri bizim üçün yaratdı. Hesab edirəm ki, Ulu Öndərimiz necə ki, bu Azərbaycanı yaratmışdı, inkişaf etdirmişdi, bax, həmin o inkişafı cənab Prezidentimiz İlham Əliyev uğurla davam etdirir". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisinin deputati, Azərbaycan Boks Federasiyasının I vitse-prezidenti Ağacan Abiyev deyib.

Deputatın sözlərinə görə, bu gün dünyada gərgin prosesler gedir: "Amma buna baxmayaraq möhtərem Prezidentimiz bizi bu çətinlikdə kənar saxlayıb. Çünkü bizim ölkəmizin rəhbəri çox düzgün hesablanmış bir xarici siyaset apardı. Həmin xarici siyasetə görə biz bir çox ölkələrdən irəlidiyik. Bizim bugünkü inkişafımızın əsası da mehz düzgün xarici siyasetdir. Bu xarici siyasetimizin neticəsidir ki, biz heç bir qarmaqarıqlıqlı iştirak etmirik. Biz ancaq öz siyasetimizi davam etdiririk. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan hər bir sahədə (siyasi, sənaye, iqtisadi, mədəni) inkişafdadır. Dünyada baş verən bir çox xoşagelməz hadisələr bizdən yan örür. Milli Olimpiya Komitəsinin Prezidenti kimi mən cənab İlham Əliyevə Olimpiya sağlamlığı arzulayıram. Nə qədər Azərbaycan varsa, möhtərem Prezidentimiz də var. Bu idarəcilik Azərbaycanın çox davamlı olmasını göstərəcək. Ümummilli Lider Heydər Əliyev hər zaman deyirdi ki, "Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq". Görün Ulu Öndərimiz nə qədər uzaqqorən bir şəxsiyyət idi. Sözün həqiqi mənasında, Azərbaycan dünyaya günəş kimi yanır".

Elnur Niftəliyev: "ASAN xidmət"ə müraciət edən vətəndaşların razılıq əmsalı 98-100 faiz təşkil edir

A SAN xidmət" mərkəzlərinə müraciətlərin sayı artıq 26 milyona çatıb. Hazırda "ASAN xidmət" mərkəzlərinə daxil olan hər bir vətəndaş 11 dövlət organının və özel şirkətlərin 320-dək xidmətindən yararlanı bilir. Bu gün "ASAN xidmət"ə müraciət edən vətəndaşların razılıq əmsalı 98-100 faiz təşkil edir.

AZERTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu sözləri Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin ictiyatiyle əlaqələr şöbəsinin müdürü Elnur Niftəliyev "ASAN xidmət"ə 26 milyonuncu müraciətin qeydə alınması ilə əlaqədar Şəkide keçirilən tədbirdə jurnalistlərə müsahibəsində söyləyib. 2018-ci ilin Dövlət Agentliyi üçün çox əlamətdar olduğunu vurğulayan qurumun rəsmisi bildirib ki, bu il bölgələrdə bir neçə "ASAN xidmət" və "ABAD" mərkəzləri istifadəyə verilib, Elektron Hökumətin inkişafı Mərkəzinin inzibati binasının, "Çağrı" mərkəzinin yeni ofisinin açılışı olub. Cari ildə bir sıra xarici ölkələrin nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatlar "ASAN xidmət"le əməkdaşlığı üstünlük verib.

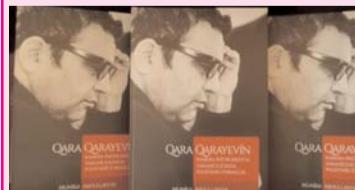
"Rusiya Azərbaycan üçün vacib tərəfdəşlərdən biridir"

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə gəndərdiyi tebrik məktubunda Onu "uzaqqorən siyasi xadim", "öz ölkəsinin həqiqi lideri" adlandırmış diqqətdən yayınmamalıdır. Rusiya Azərbaycan üçün vacib tərəfdəşlərdən biridir. Belə ki, Azərbaycanda qeyri neft ixracatının 35 faizi Rusiyanın payına düşür". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov deyib. Ölkəmizin 2017-ci ildə 1.5 milyardlıq qeyri-neft mehsulları ixrac etdiyini deyən ekspert bildirib ki, onun da 35 faizi, yarım milyard dollardan artıq Rusiyanın payına düşür. Onun sözlərinə görə, Rusiya cari ilin 8 ayında da Azərbaycan qeyri-neft ixracatındaki mövqeyini qoruyub saxlayıb: "Azərbaycanın 8 ay ərzində təxminən 1.1 milyard dollara yaxın qeyri-neft ixracatı olub ki, burada da Rusiya birinci, Türkiye ikinci yerde olub. Bu baxımdan deyə bilərik ki, qeyri-neft ixracatında Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdəsi məhz Rusiyadır".

V.Bayramov qeyd edib ki, Rusiya həm de Azərbaycanın ixrac etdiyi kənd təsərrüfatı məhsullarının təxminən 90 faizini alır: "Bu da təbii ki, aqrar sektorun, eləcə də regionlarda yaşayış sahibkarlarının valyuta təminatı baxımından çox vacibdir. Nəticə etibarı ilə Rusiya aqrar ixracatındaki mövqeyini də qoruyub saxlamaqdadır", iki ölkə arasında idxlal-ixrac əməliyyatlarının həcmiñin 2.5 milyard dollarla yaxın olduğunu dileyər iqtisadçı ekspert söyləyib ki, bu, Azərbaycan ixracatının iki rəqəmlə pəya və ölkəmizin xarici ticarət əlaqələrində Rusiyanın payının kifayət qədər böyük olmasına xəbər verir.

Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin yaradıcılığı haqqında kitab çap olunub

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən Munisə Abdullayevanın "Qara Qarayev kamera-instrumental yaradıcılığında polifonik formalar" kitabı çap edilib. Kitab Azərbaycan Prezidentinin "Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayev 100 illik yubileyi haqqında" 17 oktyabr 2017-ci il tarixli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar hazırlanmış tədbirlər planına uyğun olaraq işıq üzü görüb. Nazirlikdən AZERTAC-a bildirilib ki, 3 fəsildən ibarət kitabda Qara Qarayev kamera-instrumental yaradıcılığında polifonik formalar dan bəhs edilir. "Şərq-Qərb" nəşriyyatında yüksək poliqrafik keyfiyyətlə çap edilmiş kitab Mədəniyyət Nazirliyinin tabeçiliyində olan aidiyəti qurumlara və kütüvləri kitabxalalara paylanılacaq.

Şarmazanov Nikolu belə faktlarla "yixib-sürüdü"

Ermənistanda baş verən siyasi və iqtisadi böhranla yanaşı, sosial və s. sahələrdə yaranmış ağır vəziyyət ölçüyəgəlməz dərəcəyə çatıb

Ermənistanın Nikol Paşinyan iqtidarı ermeni ictimai rəyində tənqid olunmaqdə davam edir və ireli sürələn ittihamların hər biri real faktlara əsaslanmaqdadır. Xüsusi, köhnə sistemdən - Serj Sarkisan hakimiyyətindən olan siyasişlər Paşinyanın özüntürif metodlarını hədəfə alaraq, on keşkin fikirlərini ifade edirlər. Belə şəxslərdən biri də Respublika Partiyasının metbuat katibi Eduard Şarmazanovdur. Onun sözlərinə görə, son 8 ayda Ermənistanda baş verən siyasi və iqtisadi böhranla yanaşı, sosial və s. sahələrdə yaranmış ağır vəziyyət ölçüyəgəlməz dərəcəyə çatıb. Daha dəqiq desək, Şarmazanov elində olan danılmaz faktları və arqumentləri, nece deyərlər, ard-arda düzərək, zencirvari şəkile salıb.

"Baş nazir vəzifəsini icra edən şəxs onunla fəxr edir ki, konstitusiyanın qəbulundan sonra, ilk dəfədir ki, Konstitusiya Məhkəməsindən seçkilərə (erken parlament seçkiləri-R.N.) bağlı şikayətlər olmayıb". Nikol Paşinyanın bu fikirlərini şərh edən keçmiş iqtidarı partiyasının təmsilçisi öz "Facebook" səhifəsində mövcud Ermənistən iqtidarı

darına istehzali münasibət sərgiləyərək, 2018-ci ilin TOP-10-nu təqdim edib:

- İlk dəfə diaspora nazirliyi ləğv ediləcək və bizim mədəniyyət nazirliyimiz olmayacaq.

- Ermənistən ilk dəfə KTMT-nin baş katibliyi vəzifəsindən məhrum olub.

- İlk dəfə minlərlə vətəndaş Yeni İl işsizlər statusunda qarşılıyacaqlar.

- İlk dəfə "Artsaxın qəhrəmanı" - "Artsaxın" və Ermənistən prezidenti həbs olunub.

- İlk dəfə biz parlamenti real müxəlifətsiz görəcəyik.

. İlk dəfə "müqəddəs Ecmiədzin" in deftərxanası zəbt olunub.

. İlk dəfə bütün ermənilərin katolikosuna hücum edilib.

. İlk dəfə homoseksuallar polisə hücum ediblər.

. İlk dəfə dövlət başçısı xalqı ağlara və qaralara bölib.

"Və bütün bunlar son 8 ayda baş verib", deyə Eduard Şarmazanov yazıb.

Göründüyü kimi, artıq erməni iktimai-siyasi rəyində yeni iqtidara bağlı ciddi parçalanmalar, ziddiyət və qarşışdırmaqla baş qaldırımaqdadır.

Lakin Şarmazanovun yuxarıdakı ifadələrini, nece deyərlər, "qəribciliye" salmamaq üçün daha bir neçə faktı da qeyd edə bilerik. Misal üçün, Nikol Paşinyan, hətta arvadını belə bölgelərə helikopterlə göndərir, özü isə xarici ezamiyyə xərclərini dövlət büdcəsindən çıxarıraq, bu səfərləri cah-cəlalli edir. Onun dövlət büdcəsinə qənaət adı ilə nazirlikləri ləğv etdirmək qərarı isə, "hayla gelən vayla gedər" misalını tezleşdirir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Ərdoğan Trampı Türkiyəyə rəsmi səfərə dəvət edib

Türkiyə prezidenti Rəcəb Təyyib Ərdoğan ABŞ prezidentini gələn il Türkiyəyə rəsmi səfərə dəvət edib. SİA-nın Anadolu Agentliyinə istinadla xəber verir ki, bu barədə Türkiye prezidentinin sözçüsü İbrahim Kalın məlumat verib. İbrahim Kalın bildirib ki, Ərdoğanın bu dəvəti cari ayın 14-də tərəflər arasında baş tutan telefon təməsində baş tutub. O, həmçinin bəyan edib ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp Ərdoğanın bu dəvətinə müsbət baxır. Türkiyə rəsmisi bu telefon təməsi haqda daha bir maraqlı məlumat verib və iddia edib ki, Tramp Suriyadan çıxmama qərarını Rəcəb Təyyib Ərdoğanın tövsiyələrinə qulaq asaraq, verib.

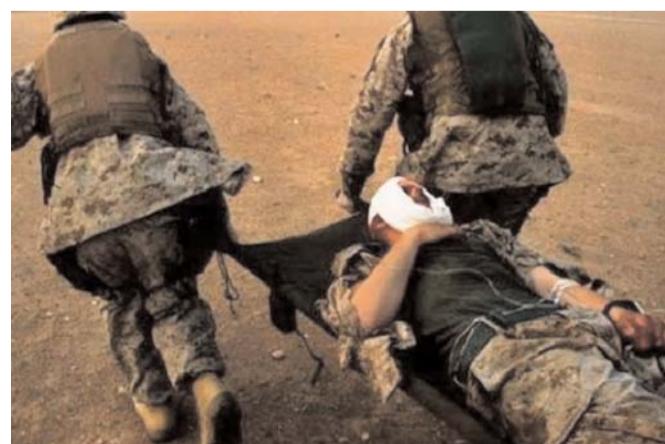
İraq və Suriya erməniləri Yerevanda etiraz aksiyası keçirirlər

Yaxın Şərqdə, xüsusən İraq və Suriyadakı erməni icmalarının nümayəndələri Yerevanda hökumət binasının qarşısındaki meydanda etiraz aksiyası keçirirlər. AZƏRTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəber verir ki, aksiya iştirakçıları Nikol Paşinyanın Diaspor Nazirliyinin ləğv olunması qərarına etiraz edirlər. İraq erməni icmasının nümayəndələri jurnalistlər bildiriblər ki, nazirliyin ləğvindən sonra onlar passport və mənzil məsələləri üzrə müraciət etmək üçün yer tapmırlar.

Suriya erməni icmasının təmsilçisi Razdan Toxmacyan isə bildirib ki, ləğv olunan nazirliyin nümayəndələri son on ildə onların problemlərinin həlli üçün çox işlər görüblər. Onun sözlərinə görə, bu qurumun yerini dolduracaq heç bir təşkilat yoxdur. Aksiya iştirakçıları öz iradalarını bildirən müraciətin mətnini N.Paşinyanın nümayəndəsinə təqdim ediblər.

Ermənistən ordusunun hərbçiləri minaya düşüb'lər

Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində yerləşdirilən Ermənistən ordusunun dörd hərbi qulluqçusu minaya düşərək müxtəlif dərəcəli ağır bədən xəsarətləri alıb. AZƏRTAC xəber verir ki, bu barədə Ermənistən mətbuatında və sosial şəbəkələrdə məlumatlar yayılıb. Yaralanan hərbi qulluqçuların yaxınlarının verdikləri məlumatlardan məlum olur ki, düşmən ordusunun hərbi qulluqçuları mayor Avetik Balayan, Hraçik Koçaryan, baş çavuş Gevorg Hovanesyan və adı açıqlanmayan dənizçi əsger minaya düşədükleri üçün hərbi hospitala yerləşdirilib. Qohumları yaralıların vəziyyətlərinin ağır olduğunu deyiblər. A.Balayanın və H.Koçaryanın ayaqlarının dizdən aşağı amputasiya edildiyi bildirilib. Baş verən hadisələrlə bağlı araşdırma aparılır.

Suraxanıda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni İl təntənəli qeyd edilir

Suraxanı rayonunda 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni İl münasibətilə təhsil, səhiyyə, sənaye müəssisələrində dəyirmi masalar, müxtəlif müsabiqələr və bayram şənlilikləri təşkil olunur.

Növbəti belə bayram tədbiri rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə rayonun Yeni Güneşli "D" yaşayış sahəsində yerləşən 2 nömrəli Uşaq Evinde təşkil olunub. Uşaqları təbrik etmək üçün rayon icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov 2 sayılı Uşaq Evinde olub. Xüsusi tərtibatla bəzədilmiş Uşaq Evinde bayram əhval-ruhiyyəsi hökm süründü. Uşaqları salamlayan rayon icra hakimiyyətinin başçısı İl Abbasov 31 dekabr-Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni İl münasibəti ilə onları təbrik edib. İl Abbasov çıxışında Prezidentimiz İlham Əliyevin və Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyevinə minnətdarlığını bildirib.

Uşaqların böyük həvəsə istirak etdikləri şəhərə uşaqlara göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlət başçısı İlham Əliyev və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlığını bildirib. Uşaqların arasında müxtəlif yarışlar təşkil olunub və onlara rayon icra hakimiyyəti tərəfindən bayram hədiyyələri paylanıb. Sonda rayonun Səttar Bəhlulzadə və Qurban Abbasov adına mədəniyyət saraylarının bədii kollektivlərinin uşaq üçün hazırlanmışları bayram konserti, Şaxta Babanın, Qar Qızın maraqlı səhəbtəri fidan balaların sevincine sevinc qatıb.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Yeniyetmələrə şiqaret satan 5 mağaza cərimələndi

Polis orqanları tərəfindən yetkinlik yaşına çatmayanlara alkohollu içkilərin və tütün məmulatlarının satışının qarşısının alınması istiqamətində mütəmadi olaraq tədbirlər keçirilir. DIN Mətbuat Xidmətindən SİA-ya verilən məlumat göra, dekabrın 25-də Nazirliyin Baş İctimai Tehlükəsizlik, Xətai və Səbail Rayon Polis idarəələrinin əməkdaşları birgə tədbirlər keçiriblər. Reydlər nəticəsində Xətai rayonu ərazisində 2, Səbail rayonu ərazisində isə 3 mağazada satıcıların yetkinlik yaşına çatmayanlara tütün məmulatı satmaları aşkar edilib.

Bələ ki, Nigar Rəfibəyli küçəsi 25 ünvanında fəaliyyət göstərən obyektiin sahibi, paytaxt sakini Elşən Qurbanəliyev məktəbliyə tütün məmulatı satması müəyyən olunub. Reydləz zamanı Səbail rayonu Nizami küçəsi 96 ünvanında yerləşən köşkün satıcısı Murad Götüşün da yetkinlik yaşına çatmayanlara tütün məmulatları satması polislər tərəfindən aşkar edilib. Polis əməkdaşları tərəfindən həmin mağazaların 5 satıcısı barəsində İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 455.2-ci maddəsinə əsasən (Etil (veyinti) spiriti, alkohollu içkilərin və ya tütün məmulatlarının yetkinlik yaşına çatmayanlara satılmasına görə) protokollar tərtib olunub və hər biri 100 manat cərimə olunub. DIN spirtli içki və tütün məmulatlarının satışı ilə məşğul olan şəxslərə bir daha xəbərdarlıq edərək bildirir ki, azyaşlılara və yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərə qeyd edilən mehsulların satışı qanunla qadağan edilib. Paytaxt, eləcə də regionlarda bu qanunsuz hərəketlərə yol verən şəxslərə qarşı polis əməkdaşları tərəfindən mütamadi reydlər və qətiyyətli tədbirlər bundan sonra da davam etdiriləcək.

Nəsimi rayonunda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü qeyd edilib

Nəsimi rayon icra hakimiyyəti və Nəsimi rayon Ağbirçəklər Şurasının birge təşkilatçılığı ilə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibətile tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ile açan Nəsimi rayon icra hakimiyyəti başçısının birinci müavini Güllər Verdiyeva müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulmasına və dünya azərbaycanlılarının milli məfkurə etrafında birləşməsində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən danışır.

Tədbirdə YAP Qadınlar Şurası idare Heytinin üzvü, Nəsimi rayon Ağbirçəklər Şurasının sədri Zərifə Quliyeva çıxış edərək qeyd edib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev 27 il əvvəl Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü təsis etməklə, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan 50 milyondan çox soydaşımızı azərbaycanlıq ideologiyası etrafında birləşdirib: "2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirilmesi isə soydaşlarımızın milli mənlik şurunun güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmaların mütəşəkkiliyinin və fəallığının artmasına təsir göstərib. Qurultaydan sonra Ümummilli Liderin 2002-ci il 5 iyul tarixli Fərmanı ilə xaricdəki soydaşlarımızla əlaqələrin genişləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi məqsədilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla iş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması, həmin il dekabrın 27-de isə soydaşlarımızla

bağlı "Dövlət siyaseti haqqında Qanunun" qəbul edilmesi dünya azərbaycanlılarının milli birliyi və təşkilatlanması prosesini daha da gücləndirib".

Z.Quliyeva, həmçinin, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü siyasetə de toxunaraq, Cocuq Mərcanlıda və Lələ Təpədə əzəmətələ dalgalanan bayraqımızın tezliklə Şuşada və Xankəndidə dalgalacağına tam əminliyini bildirib.

Tədbirdə Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Sədaqət Qəhrəmanova, Milli Məclisin deputati Elmira Axundova, Milli Məclisin şöbə müdürü Adilə Abbasova, felsefə elmləri doktoru Rəna Mirzəzadə, Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdürü, professor İrədə Hüseynova və digər çıxış edənlər Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü azərbaycanlıların milli birliyinin formallaşmasının başlangıcı olduğunu bildiriblər.

Tədbirdə şəhid anaları adından Lətifə Novruzova Prezident İlham Əliyevi doğum günü münasibətile tebrik edərək, şəhid analarının Ali Baş Komandana sonsuz inam və məhəbbətini ifade edib.

Tədbirin sonunda Büyük Vətən mühabəsi, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Şurasının Nəsimi rayon şöbəsinin sədri İsmayılov Fərəcov doğum günü münasibətile təbrik edilərək, ona hədiyyə təqdim olunub.

R.HÜSEYNOVA

Daşkəsən rayonunda növbəti səyyar görüş

Dünen Daşkəsən rayonunun Quşçu körpüsü qəsəbəsində səyyar görüş keçirilib. Görüşdə çıxış edən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev sakınları qarşısından gələn 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətə tebrik edərək, dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın beynəlxalq aləmde nüfuzunun gücləndiriləcini, əldə edilən iqtisadi və siyasi uğurlar neticəsində ölkə əhalisinin heyat səviyyesinin ve rifahının yaxşılaşdırılmasını diqqətə çatdırıb. Rayon rəhbəri qəbul olunan dövlət programlarının icrası nəticəsində, respublikanın bütün regionlarında, o cümlədən, Daşkəsəndə həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işləri barədə geniş məlumat verib. Bildirib ki, bu gün Daşkəsən uğurlu inkişaf yolunda addımlıdır. Ə.Abiyev, həmçinin, rayonda əhalinin sosial problemlərinin həlli istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən və bu sahədə qarşıda

duran vəzifələrdən də etraflı danışır: "Ötən dövrlərde Quşçu körpüsü qəsəbəsində qəzalı vəziyyətdə olan binanın sakınlarının köçürülməsi üçün 16 mənzilli müasir yaşayış binası tikilərək, onların istifadəsinə verilmişdir. Növbəti ildə isə yaşayış məntəqəsinin qazlaşdırılması nəzərdə tutulub".

Sonra sakınların müraciətləri dinlənilib, müraciətlər əraziyə qaz və yenisi su xəttinin çəkilməsi, işlə təmin olunma, qəzalı vəziyyətdə olan körpünün təmiri və digər məsələlər barədə olub. Rayon rəhbəri qədirlənmiş məsələlərin və müraciətlərin araşdırılaraq, həll olunması məqsədilə aidiyyəti idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərlərinə tövsiyə və tapşırıqlarını verib, eksər müraciətlər yerində müsbət həllini təpib. Qəsəbə sakınları göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və öz dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Hərbi xidmətə çağırışçılar təyin olunduqları xidmət yerləri barədə SMS vasitəsilə məlumatlandırılacaqlar

Gələn ilin yanvarında Azərbaycanda müddətli həqiqi hərbi xidmətə göndəriləcək çağırışçılar təyin olunduqları xidmət yerləri barədə dekabrın 25-də Saferbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmeti tərefindən SMS vasitəsilə məlumatlandırılacaqlar.

Xidmətdən AZERTAC-a bildirilər ki, bununla yanaşı, vətəndaşlar xidmət edəcəkləri hərbi hissə və qoşun növü barədə məlumatı dekabrın 26-dan bu qurumun internet saytının "Elektron xidmət" bölməsində özləri haqqında tələb olunan məlumatları daxil etməklə dəqiqləşdirmə bilərlər. Müddətli həqiqi hərbi xidmətə göndərilən şəxslər mobil telefonlardan şəxsiyyət vəsiqələrinin nömrələrini 9100 nömrəsinə qısa mesaj şəklində göndərməklə hansı qoşun növüne və ya hərbi hissəyə düşdükleri barədə məlumat ala bilərlər.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında sənayenin inkişafında müsbət nəticələr əldə olunub

"2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,2 faiz artaraq, 38,5 milyard manat təşkil etmişdir. Sənaye məhsulunun 82,9 faizi mədənçixarma, 15,2 faizi emal, 1,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buخار istehsalı, büləsdürülməsi və təchizatı, 0,5 faizi isə sənətə təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur". Məlumat "Səs" qəzeti açıqlamasında Bakı şəhər Statistika idarəsinindən bildirilib. Məlumatda qeyd olunur ki, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Bakı şəhərində Yüksəkgərginlikli Avadanlıqlar Zavodu, 110/35/10 kilovoltluq "Yasa-mal-1" və "Qobu", 35/10-6 kilovolt-

luq 120 sayılı elektrik yarımsənaryaları, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi, Bakı Şe-

her Statistika idarəsinin inzibati binası, "Bona Dea" Beynəlxalq Hospitali, "Dinamo" oteli, Respub-

lik Narkoloji Mərkəzi, Abşeron Logistika Mərkəzi, Bakı Kitab Mərkəzi, Bakı Olimpiya Stadionundan Heydər Əliyev prospektine keçid və müxtəlif səviyyəli yol qovşağı istifadəye verilmişdir: "2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yekirilmiş inşaat işlərinin 68,7 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 7,1 faizini əsaslı təmir, 4,5 faizini cari təmir, 19,7 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir".

İdarədən bildirilib ki, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ticaret dövriyyəsinin həcmi 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 3,4 faiz artaraq, 17568,6 milyon manat olmuşdur: "Hesabat dövründə elektron qaydada pərkənde ticarət şəbəkəsində 33,1

milyon manatlıq və ya 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbatən müqayisəli qiymətlərlə 19,3 faiz az istehlak məhsulları satılmışdır. Satışın bu növü vasitəsilə qeyri-ərzəq məhsulları realize olunmuşdur".

Məlumatda o da bildirilib ki, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ictimai işə, ödənişli xidmətlər haqqında, əməkhaqqının səviyyəsi yüksək nəticələrin ölçüləsi ilə müşahidə olunub: "Ən yüksək orta aylıq əmək haqqı sənaye, maliiyyə və siyorta fealiyyəti, peşə, elmi və texniki fealiyyət, informasiya və rabitə, tikinti fealiyyəti göstərən müəssisə və təşkilatlarda çalışan işçilərdə, ən aşağı əmək haqqı isə səhiyyə və sosial xidmətlər, kənd təsərrüfatı, daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar, təhsil, istirahət, əyləncə və incəsənet sahələrində fealiyyət göstərən müəssisə və təşkilatlarda çalışan işçilərdə olmuşdur".

Qismət İsmayılov

Erməni diasporundan Paşinyana etiraz

İrəvanda hökumət binası qarşısında baş tutan nümayişlər Ermənistanda yaşayan İraq və Suriya ermənilərinin etiraz aksiyasıdır. Bu etirazlar, təbii ki, hələ də hakimiyətin idarəetmənin və diplomatianın ne olduğunu dərk etməyən Nikol Paşinyana və onun uğursuz fəaliyyətinə qarşıdır.

Aksiya iştirakçılarının etirazları Ermənistanda baş naziri selahiyətlərini icra edən Nikol Paşinyanın Diaspor Nazirliyinin bağlanması haqqında qrarına görədir. Bəlli olur ki, Ermənistanda baş naziri selahiyətlərinin icraçısı tərəfindən qəbul olunan qərar ermənilər arasında rezonans doğurub və bu qərarla razılışılmışdır. Nümayişlər öz tələb və təkliflərinin eks olunduğu məktubu Paşinyana verməye və onu nazirliyin fəaliyyəti

nin dayandırılması fikrindən daşındırmağa cəhd edirlər. Bir sözə, Paşinyanın bu qərarı da uğursuz qərarları sırasına daxil olub və hər bir ermənidən tutmuş bir vaxtlar onu dəstəkləyən hər nümayişçiye qədər indi onun səriştəsizliyinin, bacarıqsızlığının və nəticə etibarı ilə uğursuluqlarının şahididir.

Amerika və Avropadakı diaspor təşkilatları da Paşinyanın bu qərarı ilə razılaşmışdır. Hətta Argentinadakı erməni cəmiyyətinin üzvləri rəsmi bəyanat belə yagmaqdan çəkinmeyib. Yeni etirazlar, artıq rəsmi xarakter daşıyır və bu da, sözsüz ki, N.Paşinyana etibarsızlığın göstəricisi, ona olan inamsızlığın təzahürüdür. Güya xalqın tələbi ilə hakimiyət gələn bir nümayişçi, aydın olur ki, indi heç bir etibarı doğrudan və qazana bilməyib. Əksinə, nümayişlərdə göstərilən etimad, hətta ümidiłr belə puç olub və baş nazir selahiyətlərinin icraçısına, onun qəbul etdiyi qərarlara məhə qoyan yoxdur. Hər bir erməni diaspor təşkilatından tutmuş, ən adı vətəndaşa qədər hamı öz verdiyi qərara inanır, Paşinyanın qərarlarına yox.

Erməni diasporu hakimiyəti əla keçirən küçə nümayişçisindən heç də razı deyil və narazılığı da göz qabağındadır

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, Ermənistanda keçirilən 9 dekabr seçkilərindən sonra, daha dəqiq desək, seçki saxtakarlıqlarından sonra yenə də hakimiyət kursusunu qeyri-qanuni yolla əla keçirən Paşinyan, hökumətin strukturunda dəyişiklik edilməsinə dair qərar qəbul edib və artıq ağlına korluq vermədən nə isteyir, onu da reallaşdırmağa çalışır. Əslində, demokratiani komuflaj edərək, hakimiyət əvvəliliyinə imza atan nümayişçi, bu dəfə də hökumətin strukturunda dəyişiklik edilməsinə dair qərardan sui-istifade etməyə köklənib. Hökumətin strukturunda dəyişiklik edilmişə qərarına istinad olunaraq, daha doğrusu, bu qərardan istifadə edilərək, indi Ermənistanda nazirliklərin sayı 17-dən 12-yə endirilir. Bir sözə, 5 nazirlik ixtisara düşür ki, onların sırasına Diaspor Nazirliyi də daxildir.

Göründüyü kimi, ixtisara düşən 5 nazirlikdə yalnız birinin, Diaspor Nazirliyinin ixtisarına görə Ermənistanda ixtisarla bağlı

etiraz aksiyaları müşahidə edildi. Erməni diasporunun Paşinyanın hakimiyət kursusunu ələ keçirməsi üçün səyərini və dəstəyini nəzərə alsaq, bu etiraz aksiyaları hardasa başa düşüləndir. Çünkü idarəetmə qabiliyyəti, səriştəsi, təcrübəsi və hətta bacarığı belə olmayan küçə nümayışçisinin baş nazir postuna təyin edilməsini reallaşdırın diasporun hadisələrin sonunda ixtisas qərarı ilə barışmayacağını kimse təkzib edə bilməzdə. Erməni cəmiyyəti onsu da bu vaxta qədər diaspor sayəsində mövcudluğunu qoruyub və erməni xisletinə uyğun təbliğat maşını da, məhz diasporun sayəsində işləyib.

Məsələ burasındadır ki, küçə nümayışçisi, nəinki idarəedilməz kütleni, daxili auditöriyani, hətta erməni təbliğati namine əsrərlə boyu bütün dünyani aldatmağa çalışan erməni diasporunu da aldada bilib. Ən maraqlı isə, odur ki, əsəssiz vədlərlə bütün

dünyada mövcud olan erməni diasporunu da tovlamağı bacarıb. Qeyd etdiyimiz kimi, erməni diasporu tərəfindən yayılan rəsmi bəyanatda, xüsusişə, vurğulanır ki, Paşinyanın qərarları nazirliyin qəfil ləğvini yox, onun işinin gücləndirilməsinə xidmət etməlidir. Bəyanatda qeyd olunub ki, "məxməri inqilab"dan sonra Ermənistandan yeni rəhbərliyinin six əməkdaşlıqla bağlı səsləndirdiyi bəyanatların səmimiliyinə diaspor təşkilatları inanırdılar. Deməli, bəyanatda diaspor təşkilatları six əməkdaşlıqla bağlı Paşinyanın səsləndirdiyi bəyanatların səmimiliyinə inandıqlarını bildirməklə, əslində, baş nazir selahiyətləri icraçısının onları da aldatdığını özləri etiraf edirlər.

Sadəcə, erməni xisletinə uyğun olsa belə, diaspor təşkilatları Paşinyanın bu blefi, diasporaya qarşı aldadıcı taktikası və diasporu aldatmaq missiyası ilə barışmaq niyyətində deyillər. Bu isə, o deməkdir ki, Paşinyan artıq diasporun belə himayəsindən məhrumdur və bu da Paşinyanın hakimiyətinin laxlaması üçün yeterlidir. Bir sözə, Nikol Paşinyanın bütün dəstəklərdən məhrum olması, onun hiyləgerliyi və hakimiyət namine hamını aldatmaq siyasetinin fonunda ona qarşı etiraz dalğasının hələ bundan sonra daha da güclənəcəyi günün reallığıdır.

Inam HACIYEV

Vardan Bostancyan: "Paşinyanın düşünülməmiş yanışlarının ağır nəticələri olacaq"

Nazirliklərin ixtisas olunmasında heç bir məntiq yoxdur və bu, tələsik verilən bir qərardır". SIA xəber verir ki, bu barədə "Novosti Armenii" (NEWS.am) saytına Ermənistanda parlamentinin keçmiş deputatı, iqtisadçı Vardan Bostancyan Nikol Paşinyanın hakimiyətinin 5 nazirliyin ləğvi və onların digər nazirliklərə birləşdirilməsi ilə bağlı qərarını şərh edərkən deyib.

Onun sözlerinə görə, Ermənistanda yeni iqtidarının düşünülməmiş yanışları öz altında nəhəng risklər daşıyır və bu, çox ağır nəticələrə səbəb olacaq. "İnsanlar küçələrdə qalacaqlar və bundan başqa, bizdə yoxsulluq dərəcəsi tekçə rəsmi mənbələrə görə, 32-34%-ə çatır. Bu, hələ həqiqəti eks etdirmir. Həqiqətdə bu hədd kifayət qədər yüksəkdir və haradasa, 70%-dən də çoxdur. O cümlədən, Yeni il ərefəsində öz işlərini vicdanla yerinə yetirən bu işçiləri faktiki olaraq, küçəyə atacaqlar. Bu, yeni problemlərin yaranmasına səbəb olacaq. İnsanlarla necə bu cümlə etmək olar?", deyə erməni iqtisadçı səsli edib.

Bostancyan qeyd edib ki, seçilmiş bu yol hakimiyətin öz problemlərini həll etməsi üçün ən sadə çıxış yoludur. İqtisadçı, hökumətin bu vasitə ilə dövlət vəsaitlərinə qənaət edəcəyinə, gərəksiz xərclərin qarşısını alacağına şübhə etdiyini deyib. "Onlar guya ki, bündə vəsaitlərinə daha rasional şəkildə qənaət etmək istəyirlər, lakin məlum olur ki, bizim kiçik ölkəmizdə bəziləri özlərinə bahalı avtomobilər, personal xidmətləri işlədir, cah-cələlli kabinetlər düzəldirlər və s. Məntiqə, heç nə dəyişməyib. Ezamiyyətlər daha cah-cələlli olub. Yəni kimlərə qənaət barədə bəyanatlar verirə, burada heç bir qənaət yoxdur. Bəziləri özlərinə xarici turlar təşkil edirlər və anlaşılan deyil ki, bu turlar bizim ölkə üçün nə qədər vacibdir", erməni iqtisadçısı əlavə edib.

Rövşən RƏSULOV

Rusiya Ermənistani cəzalandırıb ilə bilər

Elşən Musayev: "Yaxın gələcəkdə Paşinyanın qulağının ardına dəyəcək şapalaqların səsi ətrafi bürüyəcək"

Müsahibimiz Demokratik Maarifçilik Partiyasının sədri, millət vəkili Elşən Musayevdir

- **Elşən müəllim, Rusiya prezidenti Vladimir Putin Paşinyanı seçki qələbəsinə görə təbrik eləmədi. Sizə, bu, Rusiya-Ermənistən münasibətlərinin daha da gərginləşməsinə səbəb olacaqmı?**

- Paşinyanı, nəinki Putin, bir neçə dostundan başqa, ümumiyyətə kimsə təbrik etməyib. Bu da gözənlənən idi. Çünkü saxta inqilab imitasiyası və bəlli qüvvələrin maliyyəsi ilə şou gösterib hakimiyəti mənimşəyen Paşinyanın seçkiden sonra vəziyyəti hesablamamışdı, fərqiye varmamışdı ki, əsl "konsert" daha üst mərhələdə olacaq. Ona görə də, Putinin Paşinyana qarşı sərgilədiyi soyuq münasibət normaldır, məntiqlidir, öncədən ehtimal ediləndir. Üstəlik, Putin ağıllı siyasetçidir, anlayır ki, Paşinyan ki miləri siyasetin "broyler" məhsullarıdır və ən yaxşı halda, bir seçkilik, ən pis halda isə, bir aylıq idarəcilik üçün nəzərdə tutulub. Nikolun administrativ təcrübəsi sıfırdır. Belə rəhbərin olduğu yerde istənilən siyasi böhranın yaranması, baş vermesi an məsəlesidir.

- **Naya görə, Putin Paşinyana qarşı qəzəblidir?**

- Ermənistəni əvvəller bir dövlətin aleti, vassali kimi təqdim edirdilər, tanıydırlar. İndi isə, deyəsen, hamınındır. Putinin Paşinyanı təbrik etmeməsi, əslində, faktiki olaraq, öz sərhəd qonşusunun seçkilərini, bu seçkilərin legitimliyini tanıtmamışdır. Maraqlı jestdir. Şəxsen mənim siyasetçi intuisiyam deyir ki, qarşıda hələ Ermənistəni daha maraqlı surprizlər gözləyir. Rusiya Ermənistənə qicqlıdır. Tam səbəbinə bilmirəm, amma fakt budur. Yaxın gələcəkdə Paşinyanın qulağının ardına dəyəcək şapalaqların səsi isə ətrafi bürüyəcək. Niyəse, belə düşünürəm.

- **Sizə, Rusiya Ermənistən münasibətlərinin əsaslıdır Dağlıq Qarabağ münaqışasının Azərbaycanın maraqları çərçivəsində həllinə nə verə bilər?**

- Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın əzəli torpağıdır. Rusiya ilə Ermənistən konflikt vəzifəsində olsa da olmasa da, kim kimlə barışsa da, küssə də - fərqli eləmər! Nəyin bahasına olursa-olsun, həmin torpaqlar geri, özümüzə qayidacaq. Bu Azərbaycan dövlətinin də, Pre-

zidentimizin de qarşıya qoyduğu başlıca məqsədir. Prezidentimizin müdrik siyaseti nəticəsində, bu arzuya mütləq çatacağıq. Məlum mövzuda da kim-sədən asılacağımız, göz-lətimiz yoxdur. Bütün güvən və ümidi Ali Baş Komandan, dövlətin gücü və nizamlı ordumuzdur. Sadəcə, Rusiya bu məsələdə Ermənistəna qarşı açıq mövqə sərgiləsə, Azərbaycana tam, gərekli dəstək versə, yaxşı olar. Hətta Rusiyanın neytrallığı belə maraqlarımıza uyğun dur. Putin də, dünyanın bütün liderləri də gözəl anlayır ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın torpaqlarıdır və çox ümidiyyətli, bölgədə baş verəcək növbəti proseslər işgal altında olan doğma torpaqlarımıza dəha tez qovuşmaq üçün yeni zəminlər yaradacaq.

- **Azərbaycanın işgal olunmuş əraziləri azad etmək üçün hərbi əməliyyatlar keçirəcəyi qorxusu, Ermənistən cəmiyyətini, bütövlükdə, əhatə etməkdədir. Sizə, bu qorxu və vahimə əhalinin ölkəni kütləvi şəkildə tərk etməsini şərtləndirən başlıca səbəblərdən olduğunu demək olarmı?**

- Bu qorxu Ermənistənda, onun əhalisində hər zaman olub, bu gün də var, sabah da olacaq. Aprel döyüşlərində Azərbaycan əsgərinin göstərdiyi şücaət, ordumuzun uğurları və Ermənistənin itkileri yaddaşlardan silinməyib. Həmin əmiliyyat növbəti dəfə təkrarlanıb, Ermənistənən daşı-daş üstdə qalmayacaq. Bunu Paşinyan da gözəl anlayır, erməni xalqı da. Ona görə qorxu içindərlər, gərgindirlər, rahat deyillər. Seçkidəki aktivliyin de biabırıcı, rəzil həddə olmasa, deməyə esas verir ki, ermənilərin yaridan çoxu, ümumiyyətə, heç ölkədə deyil. Hami baş götürüb, qaçıb gedib və getməyə davam edir. Çünkü kimsə Ermənistənin perspektivinə inanır, hamı fərqindər ki, uğursuz, işğalçı siyasetle irəli getmək olmaz. Bu yanlış siyaset haradasa çat verəcək, qırılacaq, insanları uğuruma aparacaq. Həmin mərhələ isə, deyəsen, artıq gelib yetişib, gözlə görünüb səviyyəyə çatıb. Kim nəyə layiqdirse, onu yaşıyır. Ermənistəndən laiyiq olduğu rəzillik, uğurum, xaos və daimi meğlubiyyətlərdir.

GÜLYANƏ

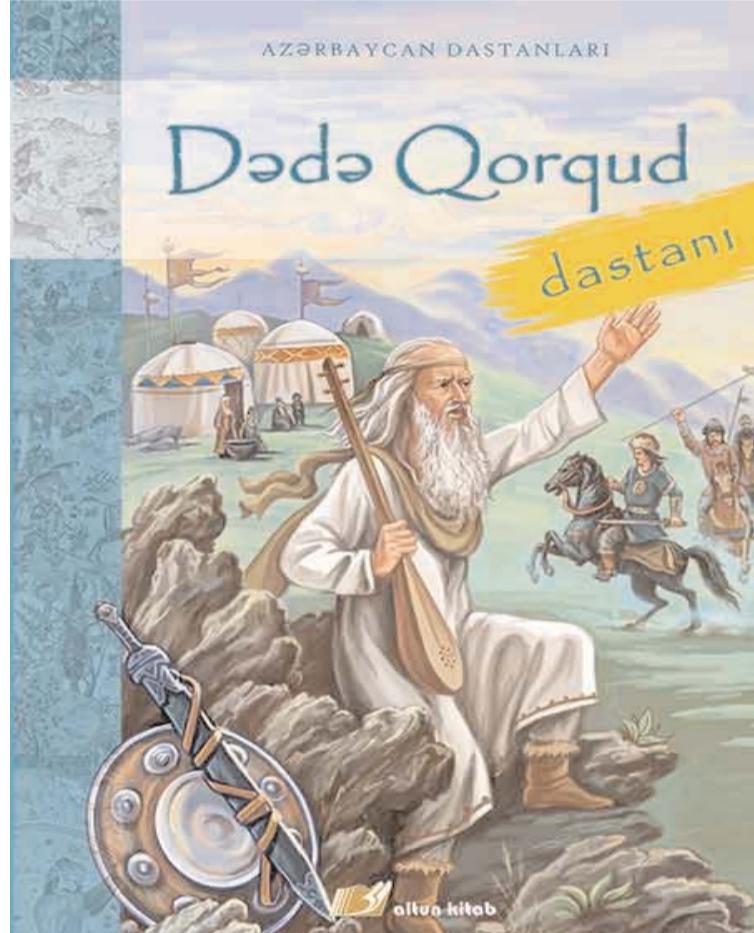

Azərbaycan mədəniyyətinin ulu qaynağı olan "Kitabi-Dədə Qorqud" təkcə öz yarandığı çağda deyil, eyni zamanda, müasir dövrümüzdə də milli mənəviyyatımızın, ədəbiyyat və incəsənətimizin ideya bünövrəsi olaraq qalır. Azərbaycan tarixinin bütün milli-mənəvi dəyərlərini özündə cəmləşdirən bu ulu abidə elə bir enerji mənbəyidir ki, çağdaş milli mənəviyyat və mədəniyyət tariximizi onszə təsəvvür etmək mümkün deyildir. "Kitabi-Dədə Qorqud"un milli tariximizin dünəni və bugündəki rolunu müdrikcəsinə "Milli varlığımızın mötəbər qaynağı" kimi səciyyələndirən dövlət xadimi Heydər Əlirza oğlu Əliyevin söylədiyi kimi: "Bizim zəngin tariximiz, qədim mədəniyyətimiz və milli-mənəvi dəyərlərimiz "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunda öz əksini tapmışdır.

Bu epos bizim ümumi sərv etməzdirdir və hər bir azərbaycanlı onunla, haqlı olaraq, fəxr edə bilər. Dastanın məzmununu, mənasını və onun hər kəlməsini hər bir azərbaycanlı məktəbdən başlayaraq bilməlidir. Bu, bizim ana kitabımızdır və gənclik bu kitabı nə qədər derindən biləsə, millətinə, xalqını, vətənini və müstəqil Azərbaycanı bir o qədər də çox sevəcəkdir".

Qədim türk ictimaiyyətində ailə ən vacib sosial birlik olduğundan, ailənin əsasını təşkil edən qadın türk dastanlarında, türk əfsanələrinin də elə bir uca mərtəbəyə qoyulmuşdur ki, qadını belə bir uca varlıq halına gətirən mədəniyyətə heyran olmamaq mümkün deyil. Qadın kişinin həyat yoldaşı və uşaqlarının anası olmaq kimi çox vacib bir vəzifə ilə öhdələnmişdir. Daha vacibi isə, türk millətinin tək bərəkət qaynağı, ona verilən bir sıra haqlara görə xanların, xaqanların və döyüşçülərin önündə hörmətə əyildikləri bir şərəf abidəsidir. Türk dastanlarında qadın ilahi bir varlıq səviyyəsinə çatdırılır.

Professor Tofiq Hacıyev qeyd edir: "Türkün ailə quruculuğunda belə bir ayın olub: qız əre getdiyi oğlunu fiziki cəhətdən yoxlamış, yalnız məğlub olduğuna əre gedərmiş. M.Baştunun "Şan qızı" bulqar dastanında belə bir səhnə var: Boyan-İmenin oğlu İcik Barisin qızı

oğlana qarşı meydan sulayı. Ancaq Banıcıçeyin bu aksiyasından həmin qədim adətə bir işaret var: o, bu

Yeni türk kültüründə dastan qəhrəmanları ata minən, yaxşı qılınc vuran, yaxşı döyüşən qadınlar-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

"Dədə Qorqud" dastanlarında qadın haqları

Samar üçün elçiliyə gelir. Samar o alp qızı alpdır ki, əfsanəvi güc sahibi alplardan Əjdahanın yalnız qoparıb, Albastının üç dişini salıb, cinin bir qanadını sındırıb, Qubarın iki qabırğasını qırıb. İndi insan oğlu İcik belə bir qızla qarşılaşmalıdır. Qız oğlana elə beləcə də deyir: "Gel tutuşaq, görüm, mənə laiqsənmi?" Böyük çətinlikle İcik qalib gəlir və Samaria evlənir. Bulqarlar İslami qəbul etdikdən sonra, bu ayində belə bir dəyişiklik olur ki, bəy olacaq şəxsle qızın özü yox, onun kişi qohumlarından biri qarşısın. Dastanın sonunda İslami qəbul etmiş bulqarların toy mərasimində belə bir epizod öz bədii əksini təpdir. Bu adət türkün tarixində matriarxat mərhələsinə gedən bir hadisə olmalıdır. Bu, matriarxatın ata kultuna döyüşə-döyüşə təslim olmasına göstərən tarixi mənzərənin ədəbi-bədii səhne şəklində əks olunmasıdır. "Dədə Qorqud kitabı"nda Bamsı Beyrəkle Banıcıçeyin qarşılışması səhnəsi aşkarca həmin adətə istinad edir. Bu səhnədə açıq-açıqına Banıcıçek Beyrəyi yoxlaysıb, məğlub olduqdan sonra onu qəbul edir. "Kitab"da bu qarşılışma guya bir təsadüfün neticəsidir. Guya Banıcıçek onun zona-sına naməhrəm kişisinin daxil olmasına özüne sığışdırıb, guya bir ərköyn qız siltaşlığını bürüze verib,

adəmin beşikkertmə nişanlısı olduğunu bili-bile, özünü Banıcıçeyin dadısı (dayesi) kimi təqdim edir və Beyrəyi yoxlanışa çəkir. Təbii ki, bu, "Kitab"da islam redaktəsidir. Deməli, dastanımızda bu hadisə islamdan əvvəlki türk evlənmə adətinin özünəməxsus şəkildə inikasıdır.

"Yaradılış" dastanında Tanrıya dönyanı və insanları yaratması üçün fikir və ilham verən "Ağ Ana" adında bir qadındır. Oğuz kağanın ilk xanımı qaranlığı yaraq gəydən enən mavi bir işqandan, ikinci xanımı isə mübarək bir ağacdan doğulmuş qeyri-adı varlıqlardır. Yakutlarda Ağ oğlan ağacın içindən çıxan nurlu bir qadın tərəfindən əmizdirilmişdir. İlk türk abidələrində olan "Bilge Kağan kitabı"ndə xaqan belə söyləyir: "Sizlər - anam xatun, böyük analarım, bacılarım, xala və biblərim, şahzadələrim..." Ən qədim türk inancına görə, "Xan və Xaqan" Gök ilə Yerin övladlarıdır. Qadın burada gəyün 7-ci qatındadır. Qadına belə bir məqəddəs varlıq kimi yanaşılan cəmiyyətdə döyülməsi, ona xor baxılması mümkün deyil. Və əlbəttə ki, türk mədəniyyətində, türk dastanlarında belə bir vəziyyət gözədəyim. Türk dastanlarında qadın daim kişinin yanındadır, onların güc və ilham qaynağıdır.

la evlənmək istəyirlər. Necə ki, Oğuz türklərinin ana kitabı olan "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarındakı "Bamsı Beyrək" boyunda olan Banıcıçek buna nümunədir. Dastanda ər-arvad münasibətlərini ifadə edən qəlib-formullara baxaq. Dastanda ərin öz qadının münasibətinin ifadəsi kimi çox tez-tez təkrarlanan formullar - təşbehər və bənzətmələr olduqca heyranedicidir.

Dastandaki qadın qəhrəmanlar da ərlərinə hörmətə yanaşır, eyni zamanda, onlara böyük sevgi və etibar nümayiş etdirirler. Xatunu Dirse xana belə müraciət edir.

Bu müraciətdə "qedim türkün bütün nikah-evlənmə məccəlesi" eks olunur: qızın əre köçməsində atan-ananın ciddi iştirakı var - babanın (atanın) göygüsü, ananın sevgisi deyilir. Deməli, ata və ananın razılığı ilə yanaşı, qızın, həyat yoldaşı seçərkən, özünün fikri və münasibəti de vəcib sayılmışdır. Əger belə olmasaydı, Dirse xanın xatunu "göz açuban gördüğüm, könlü verib sevdigim" deməzdi. "Kitab"da ərlə arvadın bir-birinə "başım baxtı", "evim taxtı" deyə xitab etmələrinə tez-tez rast gelirik. Bu müraciət formasını Dirse xanın, onun xatununun, Qazan xanın və Burla xatunun dilindən oxuyuruq. Ər qadının başının baxtı, yəni alın yazısı, taleyi, evinin tax-

ti, yəni ailəsinin dayağı, sələtəneti bilir, qadın da ərini. Bu təşbehədə türk ailəsinin varlığında ər və qadın bərabərliyi təsdiqlənir. Əzəldən türk belə qəbul edib, belə qavrayıb və ailənin tərkibi müqəddəs hissələrin birliyidir.

Türk qadının ərinə sədaqətli və etibarlı olduğunu Sərgəyin xanımının simasında da görürük. Ərinin toy gecəsi səfərə çıxdığını görən qadını nə qədər yalvarsa da, onu bu yoldan saxlaya bilmir. Ələcsiz qalan gəlin ərinə vəfali olacağına söz verir, onun yolunu gözləyəcəyini deyir.

Dastanda ər-arvad münasibətlərinin ən gözəl nümunəsini "Duka Qoca oğlu Dəli Domrul boyu"nda görürük. Dəli Domrul Tanrıının göndərdiyi Əzrayıla meydan oxuyur, bununla da, o, Tanrıının qəzəbənə düşər olur və Tanrı Əzrayıla tapşırı ki, onun canını alsın. Dəli Domrul Əzrayıla təslim olmaq istəmir. İpəsapa yatmayan Oğuz alpi səhvini başa düşür, Tanrıdan aman dileyir.

Tanrı ondan can yerine can istəyir. Domrul atasına, anasına bu sırrı açır, onlardan can isteyir. Qoca valideynlər buna razı olmayıanda, Domrul qadının yanına gəlir, onları "yad qızı halalına" danışır.

Dastanda valideyn-övlad münasibətləri de geniş əks olunmuşdur. Xüsusiələ də, ana-oğul bağlılığı, on-

ların arasındakı qırılmaz tellər diqqəti çəkir. Ümumiyyətlə, "Kitab"da bir neçə dəfə təkrarlanan "Ana haqqı - Tanrı haqqı deyilməsəydi..." ifadəsi də sübut edir ki, Ana Oğuz xalqı üçün hamidən və hər şeydən müqəddəsdir, əzizdir. Ananın haqqına Tanrı haqqı kimi baxılır, Ana Tanrı səviyyəsində qıymətləndirilir;

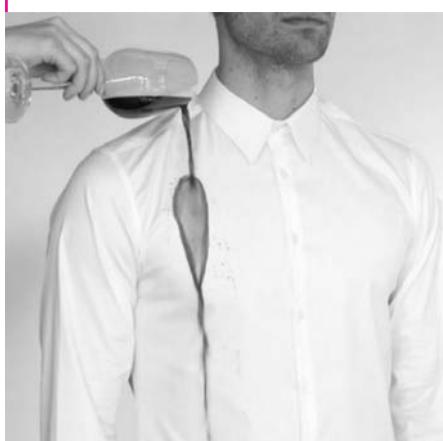
Tanrı yaradıcı olduğu kimi, Ana da yaradıcıdır, tövədicidir, dünyaya övlad getirir, onu öz canı ilə bəsləyir.

"Salur Qazanın evinin yağımlaşığı boy"da kafirlər qırıq incəbelli qızla Burla xatunu, qırıq əigidə Uruzu, Qazanın anasını və bütün varəvətlərini aparırlar. Qazan xan hər şeydən əl çəkib, düşməndən qoca anasını isteyir.

Ana haqqını uca tutmaqdə Qazan xanın oğlu Uruz da atasından geri qalmır. O, anası Burla xatunu müqəddəs tutur, atası Qazan xanın namusunun tapdanmaması xatirinə, canından belə keçməyə hazırlır. Anasını kafirlər tanımasın deyə "örkənətən boğazından asılmağa", "iki kürəyindən çəngələ sancılmağa", "qıyma-qıyma aq etindən qara qovurma" bışırılməsinə belə razıdır, təki atasının və anasının adına xələ gəlməsin.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Çirkənməyən köynək

Amsterdam şəhərindəki fabriklərdən birində ofis əməkdaşları üçün çirkənməyən köynək istehsal edilir. AZERTAC billionnews.ru saytına istinadla xəber verir ki, "Labfresh" adlanan köynəyin üzərinə düşən məye və ən çətin təmizlənən ləkələr daxilə hopmadığında görə onları salfet və ya dəsmalla asanlıqla silib təmizləmək mümkündür.

Maraqlıdır ki, tər izləri və xırda qırışlar da köynək üçün ciddi problem yaratır. İstehsalçıların sözlərinə görə, onu hər gün ütüləməyə ehtiyac yoxdur.

Qarğalara şəhər küçələrini təmizləmək öyrədiləcək

Ağıllı varlıqlardan hesab olunan qarğalar analogiyani anlaşımaq, eləcə də aletlərdən istifadə etmək bacarığına malikdir. Bəzi alimlər hesab edirlər ki, onların intellekti hətta meymunların intellekti ilə rəqabet apara bilər. Holland "Crowded Cities" startapı qarğaları siqaret kötüklərini xüsusi qablarla getirməklə əvezində yemək əldə etməyə öyrətmək niyyətindədir.

Hazırda şəhərlərin küçələrində çoxlu siqaret kötüklərinə rast gelinir. Layihə müəlliflərinin sözlərinə görə, Amsterdam küçələrinə hər il təxminen 6 milyard kötük atılır. Buna görə də startap komandası şəhər küçələrində kötüklərin axtarışı ilə məşğul olan ağıllı quşların istifadə edildiyi sistem yaratmağa qərar verib.

AZERTAC "naked-science.ru" saytına istinadla xəber verir ki, layihənin müəllifləri ABŞ texnoloqu Coşua Kleynin 2008-ci ildə təsvir etdiyi kimi, qarğalara sikkələr yığıraq onları yer findığı ilə dəyişməyi öyrədən ticari avtomatın işindən ilhamlanıblar.

"Crowded Cities" də analoji yanaşmadan istifadə edir. Komanda üzvləri mürəkkəb yemləmə qabı olan "Crowbar" adlanan xüsusi qurğu hazırlayıblar. Quşlar gətirdikləri kötükləri "Crowbar" qifinə atandan sonra onun içində quraşdırılmış kamerası həmin eşyanın həqiqətən siqaret kötüyü olduğunu təsdiqləmək imkanına malikdir. Bundan sonra sistem quşlar üçün müəyyən miqdarda yeməyi xüsusi platformaya "təqdim edir".

"Crowded Cities" komandasının üzvlərinin bildirdiyine görə, həzirdə sistemin bütün komponentləri işə hazırlanır. "Crowbar" qurğularının Amsterdamın küçələrində quraşdırılmasından sonra sınaqlara başlanılaçaq.

ELAN

Azerbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Təsviri incəsənət müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Məmmədova Məlek-xatun Murad qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azerbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Abdullazadə Lala Seyfəddin qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azerbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat-informatika müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Salmanlı Türkən Rəhim qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müaviləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, səhifələnir.
"Azerbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son sahifə

27 dekabr

Kuarejma "Beşiktaş"dan ayrıla bilər

"Beşiktaş"da ikinci döndəməde iki dəfə çempionluq yaşıyan Rikardo Kuarejmanın İstanbul klubundan ayrılmama ehtimalı yaranıb. SIA-nın məlumatına görə, yaşının çox olması və yüksək əmək haqqı alması sebəbindən İstanbul klubu portugaliyalı futbolçu üçün gelecek təklifləri dəyərləndirməyə hazırlıdır. 35 yaşlı futbolcu karyerasına "Porto"da son qoymaq istəsə də, Çindən yarımmüdafiəçiye məraq var. Əgər Asiya ölkəsindən rəsmi təklif gelse, "Beşiktaş" təcrübəli futbolçunu yola salacaq. Qeyd edək ki, Kuarejma "Beşiktaş"da 2015-ci ildə çıxış edir.

Ulduz futbolcu mükafatını imkansız insanlara yardım üçün ianə edib

Futbol üzrə Fransa yığmasının yarımmüdafiəçisi Blez Matyudi 2018-ci ildə dünya çempionatında qələbəsinə görə mükafatını aztəminatlı insanlara yardım məqsədi ilə ianə edib. AZERTAC TASS agentliyinə istinadla xəber verir ki, dünya çempionu titulu qazandığına görə Fransa yığmasının hər bir oyunçusu 330 min avro mükafat alıb. Matyudi 2016-ci ildə xeyriyyə fondu yaradıb. Təşkilatın başçısı futbolçunun atası Faria Matyudidir.

Futbolçu deyib: "Mən udduğum pulları öz fonduma verdim. Fondum yoxsun ailələrdən olan uşaqlara kömək edir. Kilian Mbappe (Fransa yığmasının hücumçusu) futbolçuların böyük məbleğdə pul qazandığını deyəndə tamamilə haqlı idi. Bu, bizim üçün kiçik məblekdir, lakin ehtiyacı olanlara çox kömək edəcək". Yarım-müdafiəçi Fransa yığmasının heyətində 2010-cu ildə çıxış edir. Bu müddət ərzində keçirdiyi 77 matçda doqquz gol vurub. Dünya çempionatında beş matçda oynayıb.

"Everton" Cenk Tosunla bağlı hansı qərarı verib?

"Everton" əsas heyətde özünə yer edə bilməyən Türkiye millisinin üzvü Cenk Tosunla bağlı qərar verib. SIA-nın məlumatına görə, Liverpool təmsilçisi 27 yaşlı futbolçunu yaxşı təklif gələcəyi halda satmağı planlaşdırır. Əgər bu olmasa, Tosun başqa klubə icarəyə veriləcək. Bundan əlavə, komandanın digər hücumçusu Omar Niasse ilə də yollar ayrılacaq. Cenk Tosunun xidmətində sabiq klubu "Beşiktaş" maraqlıdır. Qeyd edək ki, "Everton" 2018-ci ildə evvelində Tosunu 24+4 milyon avroya "Beşiktaş"dan transfer etmişdi.

FIFA Rusiyani cəzalandırıb ilə bilər

FIFA Rusiya Futbol Federasiyasını cəzalandırıb. Qol.az-in yerli mətbuata istinadən yaydığı xəbərə görə, buna səbəb 2017-ci ildə ölkənin iki klubu - "Anji-2" və "Sokol"un Krimda keçirilən qış kubokunda iştirak etməsidir. FİFA və UEFA Krimi Rusiya ərazisi kimi tanımadıqdan yerli komandanın da orada oynamasını qəbul etmir. Hazırda məsələ ilə bağlı araşdırmalara başlayan ali futbol qurumu sözügedən klublara orada oynamaq üçün məhz federasiyanın icazə verdiyini hesab edir. Əgər bu iddia öz təsdiqini tapsa, o zaman Rusiyani olduqca sərt cəzənin gözlədiyi bildirilir.

Qeyd edək ki, FİFA-nın 2014-cü ildəki qərarına əsasən Rusiya Futbol Federasiyası Krimda hər hansı bir futbol turniri təşkil edə bilməz. Eyni zamanda Krimi təmsil edən klubların 2015-ci il yanvarın 1-dən Rusiya Futbol Federasiyası tərəfindən təşkil olunan turnirlərdə iştirakına qadağan qoyulub.